

Banca d'Italia segla po nepriljubljenem obrambnem ukrepu Kljub višji eskomptni meri črn dan za italijansko liro

*Nezadržna rast nemške marke, nizozemskega guldna in belgijskega franka
Zaskrbljenost sindikatov in industrijcev zaradi posledic podražitve denarja*

RIM — Včerajšnje zvišanje eskomptne mere z do-
sedanjih 13,25% na 15% po vsem sodeč ni zagotovilo
zaželenih rezultatov, saj ni zaustavilo spekulativnih
manevrov do lire, kljub temu, da so si nekatere »šib-
ke«
valute včeraj opomogle. Tako je ameriški dolar
na frankfurtski borzi kotiral 1,43 marke. Opomogel si
je tudi britanski funt, ki je pridobil izgubljene pozi-
cije, potem ko se je izvedelo, da bodo Londonu dode-
lili kar 10 milijard ecujev posojila pri obrambi funta
sterlinga. Na udaru spekulacij je torej ostala samo
lira, ki je po objavi višje eskomptne mere le za nekaj
časa utrdila svoj položaj, nato pa je spet nazadovala,
tako da je marka ob fixingu kotirala 756,40 lire, kar
je novi negativni rekord za liro. Italijanska valuta pa
je bila včeraj v škripcih tudi glede na nizozemski
gulden in belgijski frank. Prvi je z vrednostjo 679,12
dosegel skrajno mejo dovoljenega nihanja v okviru
Evropskega denarnega sistema, medtem ko belgijski
frank ločita od te meje le dve stotinki, saj je bil
včeraj vreden 37,10 lire. Višja kotacija obeh na nem-
ško marko vezanih valut niti ne preseneča, bolj pa
preseneča ugotovitev, da so se okrepile tudi druge
valute, tako se je britanski funt podražil za 20 lir v
primerjavi z dnevom prej, uveljavil pa se je tudi

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Dramatična Amatova ocena

RIM — Z neobičajnim intervju-
jem za vse tri televizijske mreže je
predsednik vlade Giuliano Amato
Italijanom pojasnil, zakaj so zvišali
eskomptno mero, jih seznanil s tre-
nutnim gospodarskim stanjem, z bo-
dočim vladnim gospodarskim ma-
nevrom in se zaustavil ob neznan-
kah, ki ogrožajo evropsko združeva-
nje.

Njegovo izvajanje je bilo vse prej
kot spodbudno, saj je jasno povedal,
da Italija drsi v prepad in da bo tre-
ba krepko zavirati rokave, da se
prepreči najhujše. S težavami se so-
očajo tudi druge zahodne države, a
nobena ni tako šibka kot Italija, ki
ima visoko inflacijo, ogromen držav-
ni primankljaj, več davčnih utaj,
prezadolžena podjetja in pomankljive
javne storitve. Seveda je Amato
tudi obljubil, da bo stopil na prste
davkoutajevalcem, da se bo boril
proti korupciji in da se bo vsestran-
sko zavzel za varnost tistih, ki dela-

jo in proizvajajo. Zvišanje eskom-
ptne mere je le začasni ukrep, ki ga
narekuje trenutno stanje na denar-
nih tržiščih. Po njegovem nasproto-
vanje devalvaciji lire ni »malikova-
nje«
: »V teh dneh je v igri bodočnost
Evrope, bodočnost skupnega
življenja, v igri je stopnja inflacije, o
kateri smo skupaj z delavci sklenili
pravo stavo«. Po njegovem mnenju
je ob spekulativnih manevrih prisot-
na tudi negotovost glede francoskega
referenduma o Maastrichtu.

Predsednik vlade je tudi navedel,
da bo finančni manever za prihod-
nje leto znašal od 85 do 93 tisoč mi-
liard lir, da bodo ta sredstva smotr-
no uporabili za uresničitev novih
delovnih mest. Amato je poudaril
svojo zavzetost pri obrambi kupne
moči plač in pri uresničevanju po-
štenega davčnega sistema. Vsekakor
pa za Amata Italijani ne smejo več
računati na svojo srečno zvezdo, le s
trdim delom bodo premostili težave.

Po zgleditvi sporov Bruno Trentin ostaja na čelu sindikata CGIL

ARICCIA — Bruno Trentin je
umaknil odstop, vodstvo CGIL pa
je potrdilo sprejetje sporazuma 31.
julija. To sta najpomembnejša do-
godka ob zaključku tridnevnega
zasedanja vodstva CGIL, zaseda-
nja, ki je marsikdaj bilo skrajno
napeto, na koncu pa se je izteklo
brez usodnih travm.

Generalni sekretar največjega
italijanskega sindikata Trentin
(foto Križmančič) je torej sklenil,
da ostane na svoji funkciji. Podre-
dil se je odločitvi vodstva, ki mu
je malo pred tem izreklo »zaupni-
co«. Preklic Trentinovega odstopa
so zahtevali skoraj soglasno (proti
sta bila le 2 delegata), manjšinska
struja pa se sploh ni udeležila gla-
sovanja.

Tudi zaključni dokument je
prejel široko večino: zanj se je iz-
reklo 169 delegatov, proti jih je
bilo 25. V dokumentu so potrdili
nedavno sprejetje sporazuma med
delodajalci, vlado in sindikati, v
isti sapi pa se zavzeli za ugodno
rešitev odprtih vprašanj, ki jih
sporazum nakazuje. Ta vprašanja
pa so finančni zakon '93, reforma
pogajanj, ukrepi za zaščito plač in
pokojnin itd. CGIL — je poudarje-
no v dokumentu — se bo zavzela,
da bi mehanizem draginskih dok-
lade nadomestili z drugačnimi
oblikami zaščite plač. Dokument
potrjuje tudi samostojnost sindi-
kalne organizacije, kar velja tudi
za njene izbire v zdajšnjem, vse-
kakor nelahkem trenutku.

Prve reakcije ob zaključku zase-
danja so bile različne. Vidno zado-
voljen je bil Ottaviano del Turco;
zanj je velik uspeh že ta, da so
preprečili razkol v CGIL. Povsem
drugačnega mnenja pa je vodja
manjšinske struje Biti sindikat Fa-
usto Bertinotti. Zaključki zaseda-
nja — po njegovem mnenju — po-
trjujejo negativna znamenja, ki so
bila že vidna ob odprtju srečanja.
Bertinotti je izjavil, da se je svoja
skupina odločila za opozicijo, da
pa za zdaj ne namerava zapustiti
vodilnih teles znotraj sindikata.
Kakorkoli že, Bertinottijeva skupi-
na bo o tem odločala v prihodnjih
dneh. Potrdila pa je tudi, da na-
merava na lastno pest izvesti po-
svetovalni referendum o spornem
julijemskem sporazumu z delodajalci
in vlado.

Obrambni minister Salvo Andò zahteva večjo varnost za mirovne sile Italijanski G-222 skoraj gotovo sestrelili Owen ne izključuje odločnejših korakov ES

Življenje v Sarajevu postaja iz dneva v dan boj tragično

LJUBLJANA — Predvčerajšnje
kratko tatišje v Sarajevu in neka-
terih drugih bosansko-hercegov-
skih mestih je spet samo še spo-
min. Že v četrtek zvečer, takoj po
odhodu posebnega svetovalca
generalnega sekretarja Združe-
nih narodov Marracka Goultinga
iz Sarajeva, so na Sarajevo in
druga mesta v BiH spet začele
padati granate. Na eni izmed sa-
rajeviskih ulic je bilo zaradi eks-
plozije granate ubitih sedem lju-
di, med njimi tudi nekaj otrok.
Napadi niso ponehali vso noč.

Dopisnik Reuterja je iz Goraž-
da sporočil, da trimesečna bloka-
da Goražda s strani Srbov še ni
povsem prebita, čeprav so musli-
manske sile dosegle pomembne
zmage in Srbe prisilile k umiku.
Zvečer so iz Bosne in Hercegov-
ne sporočili, da so bili včeraj naj-
bolj srditi napadi na Sarajevo, Bi-
hać in Goraždo.

Iz Sarajeva prihajajo čedalje
bolj pretresljiva poročila. Poroče-
valec slovenskega radia Aleksan-
der Mlač dramatično opisuje je-
položaj prebivalcev Sarajeva, ki so
brez elektrike, vode in zadnji čas
tudi čedalje pogostejše brez kruha.
Medtem ko tamkajšnji politi-
ki govorijo, da bi se vojna lahko
končala s pomladi, se večina pre-
bivalcev s strahom sprašuje, kako
bodo preživeli zimo. Dopisnik za-
grebškega Novega Vjesnika je
zapisal, da je Sarajevo »mesto
groze«. »Na pragu 21. stoletja je
Sarajevo mesto groze, pošastno
mesto zbeganih ljudi. Dnevno
umira petnajst ljudi, stotine pa so
ranjene s strašnimi ranami. Gra-
nate padajo na ljudi, ki čakajo v
vrstah na kruh, za vodo, za huma-
nitarno pomoč; padajo na bolni-

ce, porodnišnice, na gledališča in
rezidence verskih poglavarjev...
Sarajevo je že pet mesecev naj-
večje koncentracijsko taborišče
na svetu...«

Sarajevo je že mesec dni brez
elektrike, primanjkuje vode in
hrane, zadnji čas pa vse bolj pri-
manjkuje tudi kruha. Reporter
Vjesnika piše, da Sarajevčani v
»prevelikih in zmečkanih oble-
kah sekajo grmovje in drevje po
parkih, da bi na terasah in balko-
nih na pol zrušenih hiš in pred
vhodi v vlažne in plesnive kleti
zakurili ogenj in pripravili nekaj
toplega za želodec, kar naj bi
bilo podobno hrani. Vonj hrane
brez okusa se meša s strašnim vo-
njem fekalij iz stranišč, ki kličejo
po vodi. Vendar se tukaj voda
plačuje z življenji in le malokdo
jo uporablja v te namene, saj je
še za pitje primanjkuje.« Poroče-
valec Novega Vjesnika govori o
epidemijah, ki se že pojavljajo po
Sarajevu, čeprav zdravniki to v
glavnem zanikajo.

Tudi posebni odposlanec komi-
sije Združenih narodov za člove-
kove pravice Tadeusz Mazowiec-
ki opozarja v svojem poročilu na
posebej tragično in dramatično
usodo Sarajeva. Mesto redno
bombardirajo, kar je - kot se zdi -
namerni poskus širjenja strahu
med meščani. Ostrostrelci strelja-
jo na nedolžne civile. Misija je v
bolnici videla številne nedolžne
civilne žrtve, tarče napadov so
bolnice, čeprav so označene z
mednarodno priznanimi znamenji
Rdečega križa, streljajo na kul-
turna središča, kar nekatere opa-
zovalce utrjuje v prepričanju, da

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

SARAJEVO — Dan po tragič-
nem strmoglavljenju italijanskega
letala v Bosni, še vedno ni povsem
jasna dinamika nesreče. Najprej je
kazalo, da je šlo za mehansko
okvaro, vendar iz zadnjih poročil
postaja vse bolj verodostojna dru-
ga, veliko bolj dramatična verzija:
to, da je letalo bilo sestreljeno. To
možnost so nakazali mnogi, ne na-
zadnje glasnik Visokega komisari-
ata OZN za begunce Peter Kes-
sler. Ta je izjavil, da je letalo eks-
plodiralo v zraku, dokaz za to so
razbitine, ki so jih našli vsevprek.

Tudi italijanski obrambni mi-
nister Salvo Andò je skoraj pre-
pričan, da so letalo sestrelili. V
tem primeru bi to bilo kriminalno
dejanje, saj je letalo imelo oznake
Visokega komisariata OZN, poleg
tega pa je letelo v zračnem kori-
doru, ki ga navadno uporabljajo
letala mirovne misije. Andò se je
zavzel za preventivne varnostne

ukrepe in nakazal možnost, da bi
letala s človekoljubno pomočjo v
bodočo spremljala bojna letala.
Obrambni minister je zahteval ta-
kojšnje ukrepe; zaskrbljujoče je že
to, da so streljali na helikoptere,
ki so iskali strmoglavljeno letalo.

Postavlja se seveda vprašanje,
kdo naj bi sestrelil letalo. To bo
očitno težko ugotoviti, saj je leta-
lo strmoglavilo na območju, ki ga
nadzorujeta HVO in muslimanske
zelene beretke, v njihovi nepos-
redni bližini pa so tudi srbske ne-
regularne enote. Hrvaška radijska
postaja v Sarajevu je sporočila, da
sta italijansko letalo zadeli raketi;
postaja se sklicuje na očividce.

Na kraj nesreče je prispela eki-
pa strokovnjakov, med njimi je
tudi italijanski general Luciano
Battisti.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Farsa v Beogradu

LJUBLJANA — Milan Panić še
naprej ostaja predsednik vlade
Zvezne republike Jugoslavije.
Oba zbora skupščine ZRJ sta vče-
raj pozitivno ocenila delo jugoslo-
vanske delegacije, ki jo je vodil
predsednik zvezne vlade Milan
Panić, na nedavni londonski kon-
ferenci o Jugoslaviji. Celodnevna
razprava je potekala v zvezi z za-
htevo poslancev srbske radikalne
stranke in skupine poslancev So-
cialistične partije Srbije, da naj
skupščina zaradi samovoljnega
ravnjanja na tej konferenci in po-
vzročanja škode interesom Jugos-
lavije izglasuje nezaupnico zvez-
nemu premieru Milanu Paniću.

V zadnjih dneh je predlog za
zamenjavo Panića doživel izjemno

negativne reakcije v srbski poli-
tični javnosti. Panića je podprl
predsednik Zvezne republike Ju-
goslavije Dobrica Čosić, podprla
ga je opozicija, tisk je bil preplavl-
jen s Panićevimi intervjuji in tek-
sti v njegovo podporo, na koncu
pa se je celo vodstvo Socialistične
partije Srbije obrnilo na svoje po-
slance s pozivom, da naj ne glas-
ujejo proti Paniću, predsednik te
stranke Borisav Jović pa je odloč-
no zanikal, da bi bil on iniciator
poslanske akcije za zamenjavo Pa-
nića, čeprav je priznal, da se ve-
činsko izraženem nezadovoljstvu
poslancev tudi ni upiral. Jović je
prav tako zanikal, da bi bil v akci-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Medtem ko se po vsej državi nadaljujejo preiskave o podkupninah V Brescii poslednje slovo od Moronija Njegova smrt postala predmet špekulacij

BRESCIA — V tem mestu je bil včeraj pogreb umrlega socialističnega poslanca Sergia Moronija. Pogrebnege obreda (na sliki AP) se je udeležilo veliko število ljudi, začeni z delegacijo PSI, ki sta jo vodila La Ganga in izredni komisar milanske federacije Intini.

Pogrebne svečanosti navadno spremlja tiha ganjenost, vendar tokrat se je zadnji poklon spremenil v obračunavanje med strankami. Med najbolj ostrimi je bil predsednik poslanske skupine Severne lige Formentini, ki je kritiziral dejstvo, da se Moronijevo tragično smrt izrablja za napade proti milanskim sodnikom. Za senatorja KD Silvia Coca je Moronijevo pismo predsedniku poslanske zbornice izrazil očitke političnemu razredu, načelnik PLI v senatu

Campagna pa je poudarja, da je Moronijeva poslednja gesta dejanje časti, ne pa sramu. Predsednik poslancev Rete Novelli je dejal, da je nesramno ozračje, o katerem govorita Craxi in Martelli, nič drugega kot ozračje arogance in nepoštenosti, ki ju je ustvarila peščica ljudi znotraj institucij. Predsednik poslancev PSI Acquivava pa je dejal, da je nepravilno obsojati ves politični razred.

Preiskave o korupciji so se tudi včeraj nadaljevale. V Milanu so včeraj — pod obtožbo korupcije — aretirali bivšega načelnika svetovalske skupine KPI v Vareseju Giuseppeja Merro. V istem mestu je včeraj — zaradi aretacije odbornika za javna dela (tudi on je obtožen korupcije) — odstopil občinski odbor.

V držnem ropu pri Vicenzi izmaknili plen za dve milijardi

VICENZA — Iz blindiranega kombija, ki je bil namenjen v neko bančno hranilnico pri Vicenzi, je skupina oboroženih roparjev včeraj nagrabila poltretjo milijardo lir. Do roba je prišlo na avtocesti Serenissima, pri akciji so zlikovci (kaže, da je šlo za šestčlansko skupino) hudo ranili zaprisežena stražarja. Zlikovci so prestregli kombi z dvema avtomobiloma, proti stražarjem v njem pa izstrelili veliko število nabojev. Tretji zapriseženi stražar jo je na srečo odnesel brez prask. Roparji so odnesli skoraj ves plen, v glavnem je to bila gotovina.

Ranjena stražarja so odpeljali v bolnišnico, eden od njiju se nahaja na oddelku za oživljanje. Za zlikovci pa trenutno ni nobenega sledu.

Mafijsko obračunavanje pri Sirakuzah

SIRAKUZE — Obračunavanje med dvema rivalskima klanoma v kraju Noto pri Sirakuzah bi se lahko prejšnjo noč sprevrglo v pravi pokol. Po podatkih karabinjerjev so pripadniki mafijskega klana Aparro-Schiavone napadli skupino klana Urso z avtomatskim orožjem in celo z ročnimi bombami tipa ananas, tako da je obračun osmih ranjenih smešno nizek. Resnici na ljubo bi napadalci ranjence bržkone pokončali, če ne bi pravočasno posegle varnostne sile.

Karabinjerji so nudili prvo pomoč in pospremili v bolnišnico šest ranjencev, dva sta se kasneje sama javila zdravniškemu osebju. Vsi bodo okrevali v času od 20 do 60 dni. Preiskovalci so na kraju spopada zaplenili tri neeksplozivne ameriške bombe MK1, samokres kalibra 7,65 in brzostrelno pištolo poleg municije najrazličnejših kalibrov.

Enotnost vladnih strank še ne jamči izglasovanja novega volilnega zakona

LJUBLJANA — Opozicija je razklana v odnosu na sprejem volilne zakonodaje, pozicija, celoten zapleten spekter vladnih strank in neodvisnih poslanskih skupin, pa je vsaj formalno soglasna. To je zanimiv rezultat sinočnjega prvega sestanka, ki je bil v slovenski skupščini in na katerem so se dogovorili, da bodo za sredo, 9. septembra za skupno sejo slovenske skupščine skušali doseči polno udeležbo vseh poslancev vladne večine, da bodo strnjeno glasovali za zakon in da niso več možni popravki ali drugi poskusi zavlačevanj.

To je bil prvi tak sestanek, ker se je pokazala nuja večje povezave, medsebojnega obveščanja in predvsem usklajevanja stališč o ključnih zakonih. Tako so poslanci in najvidnejši predstavniki strank pozorno prisluhnili uvodnemu poročilu predsednika vlade Drnovška. Po njegovih besedah je Slovenija edina izmed dežel, ki so spremenile svoj družbeni ustroj, v takem stanju, da preokret lahko uspe in da bo gospodarsko in socialno uspešna. Zato zanjo toliko zanimanja in zato tudi stvarne možnosti pritegnitve kapitala, vključevanje v mednarodni finčni in drugi trg. Vlada je naredila, kar je dosedaj mogla. Ustavljena je inflacija, vodi dosledno gospodarsko politiko. Vlada je naredila vse v okviru svojih pristojnosti, toda sedaj prihaja do zastojev v parlamentu, ker ni mogoče

sprejemati sistemske zakone in ker je prišlo do blokade. Drnovšek je mnenja, da bi »odlašanje z volitvami bilo izjemno, izjemno negativno.«

Za koordinatorja večinskih strank so včeraj potrdili Toneta Peršaka, ki je podrobneje poročal o postopku volilnega zakona. Volitve morajo po ustavi biti izvedene letos. Ker se lahko za izvolitev predsednika republike predvideta dva kroga, morajo biti predsedniške volitve in volitve v parlament letos 6. decembra. Šestdeset dni je potrebnih za normalno volilno kampanjo in ostale postopke in je torej volitve treba razpisati najkasneje 4. oktobra. Do takrat pa je treba sprejeti še zakone o volilnih enotah, o strankah, o volilni kampanji, o poslancih, o državni upravi, o vladi in še nekaj drugih, ki so sestavni del volilnega paketa.

O vseh teh zakonih ni mogoče razpravljati, dokler ni sprejet ustavni zakon o volitvah. Skrajni rok za pričetek tega celotnega in zapletenega postopka je torej prihodnje sredo.

Zaradi tega bodo zavrnili vse popravke in na zasedanju v sredo ne bodo govorili o referendumih, ki bi pomenilo odlaganje volitev za nedoločen čas o referendumih. Možna je normalna procedura, ki pa v resnici na volilni sistem in na tokratne volitve ne bi imela več nobene vpliva.

Dvorano skupščine so rezervirali za včeraj in danes, pričakovali so namreč burno razpravo in različna mnenja. Vse pa se je končalo izredno hitro, soglasno in skoro brez razprave. To odraža načelno soglasje in vsklajenost stališč strank vladne koalicije, ki se zavedajo, da so volitve nujnost in to volitve letos v ustavnem roku. To tudi pomeni zagotovljeno prisotnost velike večine teh poslancev in njihovo strnjeno glasovanje.

Toda to še zdaleka ne pomeni, da bo v sredo volilni zakon sprejet. Prav na tem zasedanju so se čule vzmenirljive in pesimistične ocene. Potrebna je namreč dvotretjinska večina, večinske stranke si ji na papirju tesno približujejo, toda zagotovljena je samo če bodo glasovali za volilni zakon vsaj še podpisniki zakona kršanski demokrati in morda Ljudska stranka.

V vladni večini pa obstajajo v raznih strankah prosti strelci, predstavniki krščanskih demokratov so mnenja, da ne bodo vsi poslanci glasovali za zakon, nekateri bodo proti kljub navodilom lastne stranke. Veliko vprašanje je tudi že kronična bolezen slovenskega parlamenta, veliko število odsotnih poslancev. K temu pa je treba prišteti še burno in izredno polemično agresivno kampanjo slovenske skrajne desnice. Šlo bo torej za las in je končni izid povsem nepredvidljiv. **BOGO SAMSA**

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Eskompt

francoški frank (225,23 lire), medtem ko je bil ameriški dolar včeraj vreden 1.094,445 lire, dobrih 26 lir več kot dan prej, ko je je veljal 1.067,815 lire. Popoldne se je položaj nekoliko izboljšal, vendar ni spremenil dejstva, da je italijanska lira na udaru.

Italijanska in druge osrednje banke so v takem položaju sprejele vse potrebno pri zaščiti italijanske valute, ne da bi to bistveno zaleglo, bržkone pa bi bil brez teh posegov položaj še hujši. Banca d'Italia je pred fixingom prodala kar 890 milijonov mark in 800 milijonov belgijskih frankov, Bundesbank je istočasno nakupila za 13 milijard dolarjev, podobno je posegla tudi belgijska osrednja banka. Banca d'Italia je obenem odprla neomejeno kreditno linijo z drugimi osrednjimi bankami kot to predvidevajo finančni mehanizmi v Evropskem denarnem sistemu, da bi zaščitila italijansko valuto. Z obema sklepoma je Bankitalia v bistvu izkoristila vse svoje mehanizme pri obrambi lire, tako da mora sedaj pobudo prevzeti nemška Bundesbank. Kako bo to storila, ni jasno, saj še vedno vztraja pri svoji dosedanjí finančni in denarni politiki, vsekakor pa bo položaj nekoliko bolj jasen po srečanju finančnih ministrov Evropske skupnosti v britanskem Bathu.

Vest o zvišanju eskomptne mere, ki v bistvu pomeni podražitev denarja v Italiji, je kot hladna prha prizadela tako sindikate kot podjetnike. Prvi trdijo, da bo ta

ukrep še bolj prizadel zaposlitveno stopnjo. Generalni tajnik Bruno Trentin je v Ariccii sklep ocenil za »dramatičen« in navedel, da smo v popolni negotovosti, ko se le caplja za sklepi Bundesbanka, vlada pa ni pripravljena korenito reševati vprašanja javnega dolga. Še bolj ogorčeni so bili drugi sindikalisti; tako je Giorgio Cremaschi poudaril, da julijski sporazum o ceni dela lahko sedaj roma v koš, saj je brez veljave. Tudi v UIL in CISL so skrajno zaskrbljeni, za enega od tajnikov CISL Raffaeleja Moreseja se s krampom ruši vse dosedanje poskuse, da bi tudi s sporazumom o ceni dela našli izhod iz sedanje težke gospodarske krize. Nič manj ogorčeni niso industrijci. Za Confindustrio je sklep o zvišanju eskomptne mere nevzdržno breme za italijansko gospodarstvo, ki bo z višjo ceno denarja prizadel predvsem srednje in manjše obrate. Predsednik Olivettija Carlo De Benedetti pa je poudaril, da mora Nemčija revalutirati svojo valuto, ali pa začasno izstopiti iz Evropskega denarnega sistema. Italijanski podjetnik je obenem podčrtal nedopustnost, da morajo drugi plačevati ceno nemške združitve. Predsednik republike Scalfaro pa je po včerajšnjem sestanku z Amatom in ministri za zaklad, finance in proračun poudaril, da je treba sedaj s skupnimi napori poiskati izhod iz težkega položaja in državljanom dati gotovosti in perspektive blagostanja.

Trenutno pa je edina gotovost, da se država nahaja v zagati in da bo kot običajno poiskala izhod s še večjim davčnim pritiskom.

● Italijanski

Le-ta bo skušal raziskati vzroke nesreče. Ekipa izvedencev doslej še ni izdala nobenega uradnega sporočila.

Če bi se izkazalo, da so letalo sestrelili, bo ES podvzela bolj odločne korake. To je včeraj izjavil posrednik ES lord Owen, ki je pristavil, da je zadeva po vsej verjetnosti že prerasla v odkrito nasprotovanje nujenja humanitarne pomoči.

Oglasila se je tudi visoka komisarica OZN za begunce gospa Sadako Ogata. Dejala je, da se bo človekoljubna misija, kljub vsemu, nadaljevala. Mednarodna pomoč, je povedala, je vselej potekala v zelo nevarnih okoliščinah, države, ki sodelujejo pri misiji, pa so se tega zelo dobro zavedale.

O strmoglavljenem letalu se bodo v torek ukvarjali v italijanskem senatu. Seje se bo udeležil obrambni minister Andò, ki bo pri tem odgovarjal na interpelacije parlamentarcev.

● Življenje

so se napadalne sile odločile »ubiti« samo mesto in njegovo tradicijo mednarodne tolerance in medetničnega sožitja.

Mazowiecki prav tako opozarja, da so napadi na cerkve in džamije v Bosni in Hercegovini prav tako del zastraševanja, ki ga izvajajo v nameri, da bi prisilili Muslimane in Hrvate, da zapustijo območje Bosne in Hercegovine. Na nedavni londonski konferenci o Jugoslaviji so posebej kritično opozorili na kriminalno et-

nično čiščenje posameznih območij v Bosni in Hercegovini in za to pripisali odgovornost predvsem Srbiji. Vsekakor je zanimivo, da je Paničeva vlada tako imenovane Zvezne republike Jugoslavije prav včeraj pompozno sporočila, da je v Kozarcu pri Prijedoru (BiH) »preprečila etnično čiščenje.« Po tem sporočilu naj bi se pripravljala pregon 500 Rusinov in Ukrajincev z njihovih domov. Ko je ta incident komentiral premier Panič pa je poudaril, da »njegova vlada močno nasprotuje, tako z besedami kot dejanji, grozni praksi etničnega čiščenja«, pri čemer je dodal, da se je vlada tudi v Londonu zavezala, da bo to preprečila. Upati je, da je ta izjava Paničova zares iskrena, in ne le taktiziranje in demonstriranje »dobre volje« v odnosu na zahteve civiliziranega sveta, čeprav prihaja zelo pozno in šele potem, ko so Srbi že katastrofalno etnično »očistili« mnoge kraje v BiH. Vsekakor je pomembno tudi to, da je zaradi pasivnosti in nepravilnosti, da bi preprečil etnično čiščenje, v neki drugi vasi premier Panič ostavil namestnika zveznega policijskega ministra in enega izmed najbližjih sodelavcev Slobodana Miloševića - Mihalja Kertesa.

Včeraj zvečer so iz Sarajeva sporočili, da je iz Splita proti sarajevskemu letališču spet poletelo eno izmed leta Unproforja, kar bi lahko pomenilo, da so sklenili letališče spet odpreti za dovoz humanitarne pomoči. Iz Turčije pa poročajo, da je turška vlada na svoji seji obravnavala položaj v Bosni in Hercegovini in sklenila poslati v BiH za 2 milijona dolarjev pomoči, do zime pa naj bi ta pomoč znašala 20 milijonov dolarjev. Prav tako naj bi sprejeli na šolanje v Turčijo 10.000 otrok iz Bosne in Hercegovine.

V Ženevi so danes potekali pogovori o reševanju problemov, predvsem o finančni pomoči beguncev iz Bosne in Hercegovine in Hrvaške. Slovensko delegacijo je na tem sestanku vodil Anton Bebler. Slovenska delegacija je izrazila nezadovoljstvo zaradi predvidenega ključa delitev mednarodnih finančnih sredstev tistim državam, kjer gostijo begunce. Po tem predlogu bi Slovenija dobila znatno manj sredstev kot Makedonija in Črna gora, čeprav je pri njej več begunce. Prav včeraj so v Ljubljani sporočili, da število le-teh dosega 75.000. (NIA)

● Farsa

jo miniranja Paniča vmešan predsednik Srbije Slobodan Milošević.

Včeraj so poslanci Socialistične stranke Srbije v zvezni skupščini Paniča sicer opozorili, da mora delovati striktno v skladu s stališči skupščine in na ta način poskušali vsaj deloma ohraniti vtis, da še vedno lahko obvladujejo politične razmere in diktirajo tudi delovanje Paniča. Na seji skupščine je govoril tudi predsednik republike Dobrica Čosić, ki je dejal, da so srbsko-črnogorski predstavniki na sestanku sprejeli obveznosti, ki jih je treba izpolniti, četudi se upirajo nekatere srbskim očutkom in čustvom.

Za posebno predstavo pred skupščino je poskrbel vodja radikalov, četniški vojvoda in znani srbski nacionalistični ekstremist Vojislav Šešelj. Ko je bil za govorniškimi pultom premier Panič, se je Šešelj nepričakovano dvignil s svojega poslanskega mesta in mu pomolil v roke kos papirja z zahtevo, da ga podpiše. Panič je prebral, kar je bilo zapisano, papir podpisal, ga strgal in ga vrnil v Šešlja. (NIA)

CASSA DI RISPARMIO
DI UDINE E PORDENONE SPA

ZAPIHAL JE VETER IDEJ

OBISK NA PORDENONSKEM SEJMU

SE BO POKAZAL KOT IZREDNA INVESTICIJA...

PREPUSTI SE VETRU IDEJ!

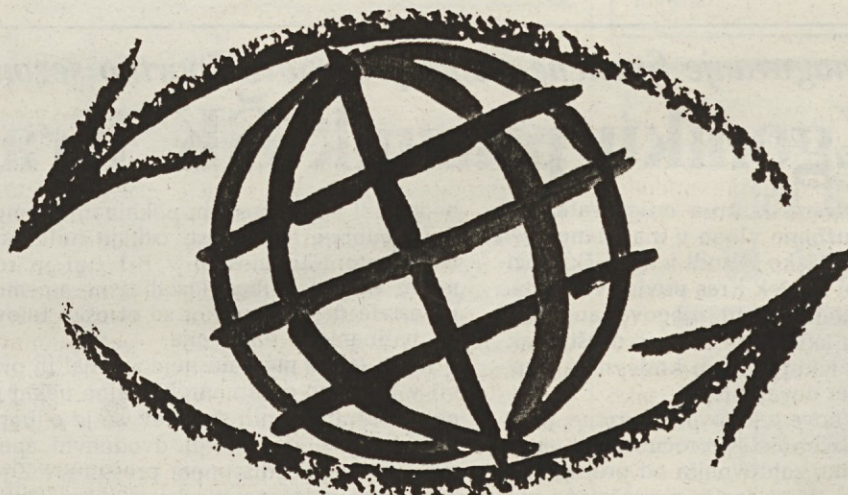
*Koordinate sejma: 25.000 kv. metrov pokritega
razstavnega prostora, 20.000 kv. metrov na prostem;
700 razstavljalcev; 15 tujih predstavništev; kulturne prireditve;
posveti in študijski dnevi; predstave in zabavne prireditve.*

Storili smo vse, da bi ti ponudili tisto, kar želiš.

*Pordenonski sejem: stična točka med ponudbo in povpraševanjem,
uspešna tradicija, ki se obnavlja že 46 let.*

**46. MEDNARODNI
VZORČNI SEJEM
V PORDENONU
5.-13. SEPTEMBER 1992**

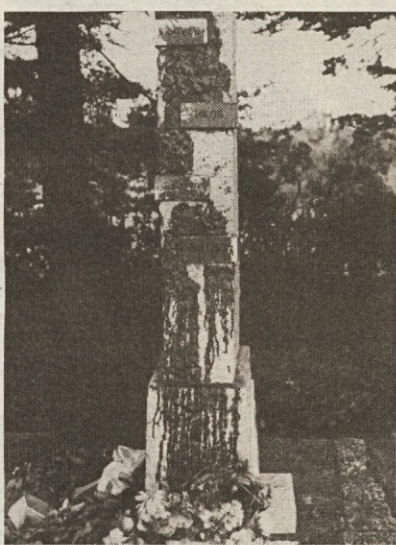
Jutri popoldne v Bazovici osrednja svečanost Slovesnosti ob obletnici smrti bazoviških junakov

Z včerajšnjo slovesnostjo v Prešernovem gaju v Kranju se je začel letošnji kratek niz slovesnosti ob obletnici junaške smrti Ferdinanda Bidovca, Zvonimira Miloša, Frana Marušiča in Alojza Valenčiča. Osrednja prireditev bo kakor običajno jutri popoldne pred spomenikom na bazoviški gmajni (na sliki - foto Križmančič), kjer so pred 62 leti pod fašističnimi svinčenkami padli štirje odločni slovenski antifašisti.

Na včerajšnji kranjski svečanosti je v imenu Odbora za proslavo bazoviških žrtev sodeloval tudi Filibert Benedetič, udeležili pa sta se je tudi delegaciji Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Slovenske skupnosti, ki sta na prvo obeležje bazoviškim junakom položili vence.

Pred jutrišnjo osrednjo slovesnostjo na bazoviški gmajni pa bo dopoldne ob 11. uri polaganje vencev na grob Bidovca, Miloša, Marušiča in Valenčiča, ki so pokopani na glavnem tržaškem pokopališču pri Sv. Ani. Kot že rečeno, se bo komemoracija, ki jo vsako leto prireja Odbor za proslavo bazoviških žrtev, začela ob 15. uri pri spomeniku, ob katerem bodo na častni straži stali predstavniki tabornikov Rodu modrega vala in pa slovenskih skavtov s Tržaškega. O liku štirih bazoviških junakov, predvsem pa o današnjem pomenu njihove takratne odločitve in o antifašističnem odporu bodo jutri popoldne v Bazovici govorili Dušan Jelinčič, Ivan Peterlin in Fausto Monfalcon (v italijanščini).

Tudi tokrat pa se bodo nedeljske proslave začele z jutranjim Spominskim pohodom Bazoviški junaki. Letos planinski odsek domačega športnega društva Sloga že 11. prireja pohod, ki se ga lahko udeležijo vsi, saj ni posebno zahteven. Zbirališče Spominskega pohoda Bazoviški junaki '92 bo jutri zjutraj ob 9.45 pred vaškim spomenikom NOB sredi Bazovice: kdor se namerava udeležiti pohoda, se mora namreč prej prijaviti organizatorjem, da mu izdaja ustrezno izkaznico. Udeleženci bodo krenili na pot približno ob 10.15 in po Bazovici odšli v smeri vasi Jezero. Po obronkih doline Glinšice jih bo pot nato vodila v Drago, nato jih čaka vzpon po delu vertikale do Peska, od tam pa preko Gročane na Kokoš. S Kokoši se bodo nato spustili na bazoviško gmajno, kjer se bodo udeležili osrednje proslave. Pohod naj bi predvidoma trajal tri ure in pol in je ob dovolj ugodnem vremenu nadvse prijeten. Ob zaključku pohoda čaka udeležence še mala neformalna slovesnost: vsem udeležencem bodo kot »spričevalo« za opravljeni pohod žigasoli ob vpisu prejeto izkaznico, kdor pa se je pohoda večkrat udeležil, bo prejel posebno priznanje. Bronasto značko si bodo letos prislužili vsi, ki se bodo pohoda udeležili drugič, srebrno bodo dobili zvestejši udeleženci, ki bodo z letošnjim opravili

štiri pohode, za šest zaključenih pohodov pa je predvidena zlata značka; in končno bodo prejeli posebno odličje vsi, ki so šli na Spominski pohod bazoviški junaki že skoraj od vsega začetka, saj morajo imeti deset »žigov«.

Glede na dejstvo, da je bila udeležba vsako leto precej številčna, bo verjetno precej zvestih udeležencev letos dobilo posamezna odličja. Med njimi je precej članov raznih prijateljskih športnih klubov in planinskih društev. Športni del prireditev v spomin na bazoviške junake se bo zaključil naslednjo nedeljo z mednarodnim turnirjem v moški in ženski odbojki.

Januar-avgust: vedno več ljudi čez mejo

Število prehodov čez mejo med Italijo in Slovenijo zadnje mesece skokovito narašča, kar potrjuje, da so črni časi zapiranja, ki jih je izzvala lanska poletna vojna, dokončno mimo. V obdobju januar-avgust letos so zabeležili namreč več kot poldrugi milijon prehodov več, kot v enakem obdobju lani (ko so bili v začetku julija nekateri prehodi zaradi vojnih dogotkov nekaj dni tudi zaprti). Od lanskih skoraj 16 milijonov prehodov v osemih mesecih je število naraslo na več kot 17 milijonov in pol.

Največji porast so zabeležili prav avgusta: število prehodov s potnim listom se je povečalo za 63 odstotkov (od milijona 900 tisoč na tri milijone 125 tisoč), z maloobmejno prepustnico pa celo za 69 odstotkov (od 919 tisoč na poldrugi milijon).

Tržačani so opravili s prepustnico več kot milijon prehodov čez mejo (+82 odst.), dobrega pol milijona (+47 odst.) pa znaša število prehodov slovenskih in hrvaških državljanov. Več kot podvojilo se je število prehodov tujih državljanov (milijon 600 tisoč, ali +57 odst.). Med maloobmejnimi prehodi v tržaški pokrajini prednjači po številu prehodov Osp (295 tisoč) pred Repentabrom (54 tisoč), Mačkoljami in Korošci (oba z 38 tisoč prehodi).

Danes in jutri na vrsti prvi koncertni spored Dva Glasbena sprehoda po Miramarskem parku

Danes se s prvim koncertom začnajo letošnji Glasbeni sprehodi po Miramarskem parku. Prireja jih glasbeno združenje Opera Giocosa Furlanije-Julijske krajine, ki ima sicer sedež v Trstu, a v svoje delovanje vključuje mlade glasbenike iz vse dežele. Pobuda dosega tako svojo osmo izvedbo, kljub težavam (v prvi vrsti gre za čedalje zaznavnejšo »neobčutljivost« javnih ustanov) pa uspe zaživeti prijetno, vablivo in obenem poučno. Slednje pa zato, ker prof. Severino Zannerini - pobudnik, umetniški vodja in dirigent nastopajočega orkestra - od vsega začetka sledi svoji zamisli, da bi skladbe iz klasične glasbene zakladnice čim bolj približal ljudem. Pred vsako točko koncertne promenade tako posveti pozornost najprej občinstvu: predstavi skladbo, skladatelja, omeni morebitne zanimivosti in s pomočjo orkestra razčleni pomembnejše dele skladbe.

Morda se tudi zaradi teh programskih izbir vsakemu glasbenemu sprehodu Opere Giocose pridruži veliko poslušalcev. Čeprav je poglobljena značilnost pobude naravno okolje, v katerem se koncerti odvijajo od vsega začetka. Ob lanskim izvedbi so si organizatorji »privoščili« novost: nekoliko so namreč spremenili običajno zamisel koncertov in dvojni nastop uvrstili kar v nedeljski dopoldan in popoldan. Letos pa se pobuda vrača k ustaljenim oblikam: prva dva glasbena spre-

hoda bosta torej na sporedu danes in jutri popoldne, druga dva, s katerimi se sklene cikel, pa čez teden dni. Vselej je začetek predviden ob 15.30 pri labodjem jezeru, sprehod se bo nato nadaljeval po Miramarskem parku z glasbenimi postanki pri gradiču, ob jezeru lokvanjev (na bregovih in na bližnjem travniku), pod spomenikom Leopolda II., zaključil pa se bo okrog 18. ure v čudovitem okolju, ki ga ponuja portič pod Miramarskim gradom.

Vsem štirim koncertom sta torej skupna urnik in pot, v dveh dvojnih sklopih pa bo na vrsti različen koncertni spored. Glede ne omenjene težave si združenje Opera Giocosa F-JK letos ni moglo privoščiti »razkošnejših« izvedb: ne bomo torej mogli prisostvovati ne krajšim opernim postavitvam, niti ne prisluhniti solo pevcem. Glavni poudarek programa pa vendar ostaja na mladih izvajalcih, članih komornega godalnega orkestra Opera Giocosa in solistih, ki bodo pod vodstvom prof. Zannerinija izvajali izbrane skladbe Vivaldija (njemu je skoraj v celoti posvečen današnji in jutrišnji program) in Griega, čez teden dni pa bodo na vrsti še Pachelbel, Rossini, Dragonetti, Catalani, Barber, Puccini, Boccherini in Marcello. V primeru slabega vremena bosta koncerta v Luteranski cerkvi ob 21. uri.

DAMIANA OTA

Kaj storiti, če na dvorišču najdete brizgalko z injekcijsko iglo?

V iskanju »lovcev« na brizgalke

Pred dnevi nas je bralka iz Trebč telefonsko obvestila, da je na dvorišču pred hišo našla brizgalko z iglo, za katero je sumila, da so jo tjakaj odvrgli narkomani. Sama si ni upala dotakniti se predmeta, ker se je bala, da bi bil okužen, ni pa vedela, na koga naj se obrne, da bi odstranil z dvorišča »nadležno« stvar. Dejala je, da je sicer telefonirala na službo za hitro pomoč na policiji, in na novo telefonsko številko za hitro pomoč »118«, oboji pa so ji odgovorili, da odstranjevanje brizgalk ne spada med njihove pristojnosti. Poklicala je zato naš dnevnik, da bi morebiti izvedela, kaj storiti v takih in podobnih primerih.

Začelo se je tako naše iskanje »odgovornega za odstranjevanje brizgalk z injekcijsko iglo«.

Najprej smo se obrnili na Krajevno zdravstveno enoto. Na Oddelku za javno higieno in ekologijo so nam povedali, da se moramo pozanimati na Tržaški občini, in sicer na oddelku za smetarsko službo v Ul. Orsera, v okviru katerega deluje posebna služba, specializirana v odstranjevanju nevarnih predmetov.

Na omenjenem oddelku so nas obvestili, da smo »telefonirali prepozno«. V okviru oddelka je res delovala specializirana služba za odstranjevanje brizgalk, a so jo pred tremi tedni ukinili »zaradi pomanjkanja osebja«. To službo je sredi avgusta prevzelo zasebno podjetje. Moški na telefonu nam je vsekakor zelo vljudno povedal, da je imela služba zadnje čase mnogo dela z brizgalkami. Vsak mesec je odstranila kakih sto do stodvajset teh nevarnih bodečih predmetov, to je v povprečju od tri do štiri na dan. Največkrat so uslužbenke službe poklicali k Sv. Ivanu, na opuščeno področje, kjer že nekaj desetletij »gradijo« plavalni bazen, nato v Ul. Cavana in v Ul. Paisiello.

Ko smo moškemu povedali, da so v teh dneh naši brizgalko v Trebčah, je presenečeno odgovoril, da je to prava redkost, saj je služba, dokler je delovala, le zelo poredkoma posegla na Krasu.

Od 15. avgusta dalje je torej skrb za odstranjevanje brizgalk z injekcijskimi iglami prevzelo zasebno podjetje Pertot, ki ima sedež v Ul. Ponticello. Podjetje razpolaga z dostavnim vozilom in s po tremi uslužbenci v vsaki delovni izmeni. Poleg odstranjevanja brizgalk so podjetju poverjene čiščenje cestišč po prometnih nesrečah in vremenskih ujmah, ograditev cestnih odsekov v primeru cestnih popravil in druge zadolžitve. Odstranjevanje brizgalk poteka zelo preprosto: zaposleni podjetja odstranijo brizgalko s higienskimi rokavicami, položijo jo v zaščitni zabojček in jo nato popeljejo v upeljevalnik, kjer konča v dimu in pepelu. Od srede avgusta je podjetje Pertot opravilo 20 takih posegov.

Vse bi kazalo, da je zadeva »odstranjevanje brizgalk« končno razčiščena. Pa ni tako.

Podjetju Pertot je poverjeno odstranjevanje nevarnih predmetov »na občinskih tleh«, to je na cestah, na trgih, v parkih, skratka na javnih mestih. Specializirana ekipa poseže le, če jo obvestijo oblasti (mestni redarji, karabinjerji, policija).

Kaj pa, če bi mu telefoniral zasebnik, in ga obvestil, da je na dvorišču pred hišo našel brizgalko? V takem primeru služba ne bi posegla. Na vprašanje, na koga naj se torej zasebnik obrne, se je odgovor preprosto glasil: »Na Krajevno zdravstveno enoto...« S tem se je — tam kjer se je začel — sklenil krog našega brezplodnega iskanja odstranjevalcev nevarnih aidsovske dišečih brizgalk z injekcijsko iglo.

Včeraj predstavitev repertoarja

Teatro stabile v novo sezono

Sezona 92/93 tržaškega Teatro stabile bo potekala v znamenju varčevanja, kot se spodobi za današnje čase, to pa ne bo okrnilo kvalitete ponudbe, kot sta na včerajšnji predstavitveni tiskovni konferenci poudarila predsednik Franco Richetti in umetniški vodja Mimma Gallina, ki je pred kratkim nadomestila Furia Bordona na čelu tržaške gledališke hiše.

Teatro stabile bo tako sam postavil na oder tri dela, enajst gostovanj pa so izbrali med najkvalitetnejšo ponudbo letošnje italijanskih gledališč. Sezona se bo začela 21. oktobra v Rossettiju s Pirandellovim *Tutto per bene* z Glaucum Maurijem, sledil bo Major Barbara Gergea Bernarda Shawa z Gianricom Tedeschijem. V repertoarju izstopajo še *Prehrupna samota* češkega avtorja Bohumila Hrabala v režiji Giorgia Pressburgerja in s Paolom Bonacellijem v nosilni vlogi, *Jack Razparač* Vittoria Franceschija in Schnitzlerjev *Anatol*, v katerem bo spet nastopil Glauco Mauri. Na naslednjo sezono pa je bila preložena uprizoritev *Idiota* Fjodora Dostojevskega, v katerem bi moral nastopiti znani Gabriele Lavia.

Za premagovanje finančne stiske pred novo športno sezono

V Zgoniku praznik ŠK Kras

Šport in telesna kultura odigravata zelo dragoceno družbeno vlogo v malodane vseh naših sredinah. Tako je tudi v zgonski občini, kjer športni krožek Kras predstavlja trdno družbeno postojanko in njegova angažiranost presega športni okvir, saj je društvo aktivno soudeleženo pri vsem krajevnem družbenopolitičnem dogajanju.

Ob začetku nove tekmovalne sezone, ki bo z ozirom na obveznosti proračunsko in organizacijsko veliko zahtevnejša od prejšnjih, je odbor ugotovil, da so spričo naraščajoče gospodarske krize finančna sredstva v družbeni blagajni daleč preskromna, iskanje sponzorjev za tekmovalne ekipe je bilo neuspešno in tako društvu grozi nevarnost, da ne uspe izpeljati zastavljenega programa. V prvi vrsti je odprt problem nastopanja ženske namiznoteniške ekipe, ki se je po dveh sezonah povrnila na prvligaško prizorišče. Dekleta bodo med prvenstvom prepotovala italijanski polotok po dolgem in počez, nastopala pa

bodo tudi na evropskem pokalnem tekmovanju. Podobne obveznosti čakajo tudi moško namiznoteniško moštvo v B-1 ligi in rokometni ekipi v C ligi. Pozabiti ne smemo še na ostale dejavnosti, kot so otroška telovadba, balinanje in rekreacija.

Da bi lahko malo mirneje zadihali in pridobili v izsušeno društveno blagajno nekaj prepotrebni finančnih sredstev, se je odbor ŠK Kras odločil, da priredi dvodnevni športni praznik na prireditvenem prostoru v Zgoniku. Dobro založene kioske z enogastronomskimi dobrotami bodo odprli danes ob 17. uri, zvečer pa bo za ples igral ansambel Happy Day. Jutri bo v Saležu ob 8.30 v sodelovanju s KD Rdeča zvezda na sporedu planinsko orientacijski pohod, kioske bodo odprli ob 17. uri, ob 18.30 bo nastopila ritmična skupina ŠD Kontovel, praznik pa bo sklenila večerna plesna zabava ob zvokih ansambla Happy Day. Organizator je pripravil tudi loterijo z bogatimi nagradami. (bs)

Pismo predstavnice Iniciativnega odbora za pomoč Hrvaški

Zahvala za pomoč iz Trsta

Prejeli smo s prošnjo za objavo:

Za nami je dobro leto aktivnega dela v okviru Iniciativnega odbora za pomoč Hrvaški, ki v tesni povezavi s portoroško Karitas še vedno deluje z nekaterimi člani odbora.

V začetku avgusta 1991 smo navezali stike z Zadružnim centrom za socialno dejavnost iz Trsta, ki ga vodi gsp. Nevenka Pečar. Z njeno pomočjo smo se seznanili s članicami Dobrodelnega društva Trst (gsp. Ireno Srebotnjak, zakoncem Vesel, zakoncem Ostan, zakoncem Gašperšič iz Devina). Od tu dalje so se nam vrata pomoči kar sama odpirala. Naleteli smo na presenetljivo velik odziv razumevajočih ljudi iz Trsta in okolice. Svojo humanitarno pomoč za pregnane otroke, njihove mamice, starejše ljudi, ki so živeli in še živijo na območju Portoroža in okolice, smo v Portorož prepekljali s kar devetimi kamioni. Kadarkoli je v Portorož prišla pomoč iz Trsta, kot so pregnani dejali, je zanje prišla predragocena in

vedno kakovostna pomoč (bodisi, da so bila oblačila in obutev vedno kvalitetna, pogosto pa kar nova). Z vašo pomočjo, cenjeni znani in anonimni darovalci, smo nešteto krat nahranili otroke (vedno je primanjlovalo otroške hrane, od vas pa je le ta prihajala tako pogosto). Neprecenljive vrednosti so bile ogromne količine otroških plenik in pa seveda zdravil. Le-ta so sestavljala tudi pošiljke na bojišča širom Hrvaške. Nemalokrat so se na naš odbor obračali krizni štabi s prošnjo, da olajšamo trpljenje tudi civilistov, ki so potrebovali zdravniško pomoč in največkrat zanje niso imeli ne ustreznega sanitarnega materiala, ne dovolj zdravil.

Velika in izdatna je bila pomoč, ki je prihajala k nam preko Slovenskega dobrodelnega društva Trst. Za vse, kar ste za nesrečnike te okrutne vojne storili, vam v imenu njih in v imenu odbora lahko rečemo le iskrena hvala.

ROMANA POČKAJ

V Finžgarjevem domu je včeraj prvi nastopil Gorazd Kocijančič Poziv k strpnosti in dialogu uvod v letošnje študijske dneve Drage

Kako človek lahko prebrodi globoko krizo vrednot, ki jo preživljajo vse sodobne družbe? Kje lahko najde odgovor na hude stiske, ki se kažejo v dogajanju zadnjih časov? Gorazd Kocijančič, mladi slovenski mislec, ki je včeraj popoldne na Opčinah s svojim predavanjem uvedel letošnjo 27. Drago, nima dvomov. Odgovori na ta vprašanja so v »izkušnji prekaljenih spoznanj modrih in svetih mož«, v »njihovem pojmovanju Skrivnosti in strpnosti«, saj to pojmovanje »po eni strani do konca upošteva slutnje sodobnega človeka, po drugi pa mu kaže izhod iz miselnih, življenjskih - in morebiti celo političnih - brezpotij«.

Že kratke uvodne besede kažejo, da je bil uvod v letošnjo Drago zelo zahteven, kot je izhajalo tudi iz samega naslova predavanja Apofatizem in politika. Apofatizem, ki izvira iz grškega glagola apofakso in pomeni odreč, zanikam, je v teološkem smislu tak odnos do boga, ki njegovo neskončno drugačnost bolje kot vsaka, še tako vzvišena trditev, izrazi z zanikanjem. In ta strukturni princip teološkega posredovanja je Gorazd Kocijančič prenesel v sodobno izkušnjo in v odnos do politike. Po njegovi oceni imajo pristna cerkvena in krščanska načela o pojmovanju odnosa do izvirnega spoštovanja drugosti, odnosa do Skrivnosti in strpnosti »tudi nam Slovencem veliko sporočiti v času, ko se ikonografija političnega udejstvovanja še vedno doživlja kot predmet racionalne analize, ko se politično angažirani kristjani in še bolj zanje skriti nekrščanski desničarji zgražajo nad neiskrenostjo in nepoštenostjo leve, ki da noče uvideti, kako zlagana so njena izhodišča, in ko se nekrščjani v imenu zdrave pameti, demokracije in humanitete čutijo poklicani oponašati kristjanom, kaj je bolj in kaj manj krščansko«.

Politični vidik patristične misli po Kocijančičevi oceni s svojo apofatično določitvijo odnosa med območjem uma in območjem vere lahko reši pred nevarnostjo povratka »kozmično svetega« in sakralizacijo tukajšnjosti, obenem pa tudi pred novoveškim ločevanjem svetega in posvetnega, religioznega in političnega. Vsako politično prepričanje namreč po Kocijančiču izhaja »iz intimnega, nadrazumnega in nepriobčljivega odnosa do Skrivnosti in njene podobe, vsakdo pa ima pravico oblikovati lik politične skupnosti v skladu s svojo duhovnostjo«.

Kocijančičevo razmišljanje je izzvenelo kot zanimiv poziv k strpnosti, saj se »odločitev vsa-

kega človeka in občestva o tem, kaj je Božje in kaj cesarjevo, vselej dogaja v skritosti srca in kot odgovor na Skrivnost«. Gre torej za nerazvidno, tvegano in intimno odločitev posameznika in skupnosti, za pravilnost katere pa bo vsakdo izvedel šele po smrti.

Že današnja predavanja na Dragi (ob 16. uri bo spregovoril bivši slovenski premier Lojze Peterle o kristjanovem političnem tveganju, ob 18. uri pa bo minister za Slovence po svetu Janko Prunk govoril na temo od

narodne identitete do državne osveščenosti) pa tudi nedeljska (ob 10.30 bo Edvard Kovač govoril o slovenskem krščanstvu med tradicijo in prihodnostjo, ob 16. uri pa bo na vrsti Franc Rode s predavanjem »Da bi nam srca vnel za čast dežele«) bodo pokazala, v kolikšni meri je bil apel osvojen. **VOJMR TAVČAR**

Na sliki (foto Križmančič) pogled v šotor na vrtu Finžgarjevega doma, kjer so se včeraj popoldne začeli letšnji 27. študijski dnevi Draga.

Gozdno območje bo postalo naravna oaza Občina Zgonik zavrača kritike o nakupu Volnika

Polemike, ki so nastale zaradi nakupa obsežnega predela Volnika s strani zgoniške občinske uprave niso prav nič presenetljive, predvsem zato ne, ker so politično zelo pristransko obarvane. Tako v posebni tiskovni noti poudarja Občina Zgonik, po oceni katere pa je nujno še enkrat izpostaviti nekatera dejstva.

Predvsem je treba vedeti - piše v noti - da se je občinska uprava udeležila dražbe, ki jo je vodil stečajni upravitelj (imenovalo ga je tržaško sodišče), zato da bi kupila obširno kraško gozdno območje in ga nato namenila splošni javni uporabi; istočasno pa lahko tako z naravovarstvenega vidika veliko bolj učinkovito zaščiti območje, kot je to mogoče storiti samo preko regulacijskega načrta. S tem sredstvom, se pravi samo na osnovi regulacijskega načrta, se namreč ne more preprečiti ne razkosanja celotnega območja v manjše parcele ne sečnje dreves, da o nedovoljenih posegih, ki so v Italiji vse prej kot neobičajen pojav, niti ne govorimo.

Po Evropi oziroma po vsem svetu je namreč že zelo razširjena tendenca, da postanejo gozdovi in zelene površine javna last. Ob tem se zgoniška občinska uprava sprašuje, kakšna bi bila danes Italija, ko bi v preteklih desetletjih veliko več gozdov in zelenih površin bilo v javni lasti ...

Glede cene pa Občina Zgonik ugotavlja, da bi bila vsaka objektivna cenitev absolutne vrednosti območja skorajda nemogoča, ker ne gre za ekonomsko-finančno operacijo, temveč je investicija pretežno socialnega značaja. »Tudi ko bi želeli (kar je razumljivo) porabiti manjšo vsoto denarja, pa je vsekakor res, da je bil teren konec koncev kupljen za 750 lir na kvadratni meter,« piše v izjavi s pripombo, da bi že s prodajo na tistem območju posekanega lesa zaslužili več od porabljenega.

Vendar pa je bil namen uprave prav nasproten, trdi tiskovna nota, saj si Občina prizadeva, da bi tisto območje zaščitila kot naravno oazo. Istočasno pa je nadvse pozitivno, da je bil ta cilj dosežen z izdatkom, ki je na primer enak vsoti, ki jo je deželna uprava Furlanije-Juljske krajine dodelila tržaški občinski upravi za ureditev peš poti od openskega Obeliska do Drašce.

Toliko glede deželnih sredstev za posege na področju varstva narave, pripominja preko svoje note zgoniška občinska uprava. Pripomba pa je toliko bolj umestna, ker je demagoško, se zaključuje nota, da mešamo izdatke za naravovarstvene posege s tistimi, ki so na primer namenjeni stanovanjskemu sektorju ali pa drugim, ki jih polemike sicer ne omenjajo, vendar pa so živo prisotni v deželni bilanci.

Val protestov zaradi ukinitve in zahteve po čimprejšnji obnovi seminarja za šolnike

Ukinitve seminarja za slovenske šolnike na Tržaškem je izzvala v zamejski javnosti val protestov. Ogorčenim izjavam prizadehtih učiteljev, ki so bili v četrtek dopoldne z nepričakovanim preklcem postavljeni pred izvršeno dejstvo, Obalnega društva pedagoških delavcev iz Kopra, deželnega tajništva Slovenske skupnosti in Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm, so se včeraj pridružili protesti Sindikata slovenske šole in deželnih svetovalcev Miloša Budina (DSL) in Andrea Wehrenfenniga (zeleni).

Odbor Sindikata slovenske šole v svojem tiskovnem sporočilu izraža presenečenje nad dejstvom, da se država, ki se prišteva v skupino najbolj industrijsko razvitih držav na svetu, v trenutku gospodarske stiske ne potruži za spoštovanje sprejetih mednarodnih obveznosti in ne pooblasti izvedbe vsakoletnega seminarja za slovenske šolnike v tržaški pokrajini. Z 8. členom osimske pogodbe je italijanska država sprejela tudi obvezo letnega prirerjanja seminarja za slovenske šolnike v Trstu na osnovi dogovora v zapisniku mešane

komisije z dne 21. julija 1964. Italijanska šolska uprava je dogovor 27 let dosledno in recipročno izvajala, v korist lastnih državljanov slovenskega jezika v tržaški pokrajini in italijanske manjšine v Sloveniji.

Za slovenske šolnike v Trstu - nadaljuje SSS - predstavlja vsakoletni seminar v organizaciji pedagoškega svetovalca Republike Slovenije eno redkih institucionalnih možnosti, da se sodobno in pedagoško izpopolnjujejo v slovenskem jeziku in kulturi ter stroki in da se soočajo s splošno problematiko v Sloveniji.

Seminar predstavlja tudi edinstveno priložnost, da se srečajo v Trstu v duhu prijateljstva in sodelovanja šolske oblasti slovenske in italijanske republike. Zato odbor SSS pričakuje od osrednjih in krajevnih šolskih oblasti, da poskrbijo za redni potek seminarja tudi v tem šolskem letu.

Obenem se SSS s svojim tiskovnim sporočilom obrača na izvoljene politične predstavnike Slovencev in na predstavnike šolskih sindikatov v Trstu, da v mejah

svojih pristojnosti napravijo vse ustrezne korake zato, da se mednarodni dogovori v korist slovenske manjšine v Italiji spoštujejo.

Kot da bi »uslišala« Sindikatov poziv, sta deželni svetovalec Demokratske stranke levice Miloš Budin in deželni svetovalec zelenih Andrea Wehrenfennig pisala predsedniku deželnega odbora Turellu (Budin tudi deželnemu odborniku za šolstvo), da bi posegel pri rimski vladi.

Budin v svojem pismu meni, da je ukinitve seminarja nedopustna in zahteva čimprejšnji Turellav poseg za njegovo obnovo. Seminar predstavlja med drugim za Italijo jasno mednarodno obvezo in ga zato ni mogoče vpelsti v okvir vsedržavnega gospodarskega manevra za zajezeitev javnih stroškov.

Wehrenfennig po drugi strani piše o »neverjetnosti« ukrepa ministrstva za šolstvo, ki je zamrznilo 27-letno neprekinjeno pobudo, pri kateri sodelujejo izvedenci iz Slovenije. Ta pobuda je za Italijo obvezna, saj zanjo jamči mednarodni dogovor, ki ga je sama podpisala. Wehrenfennig meni, da bi

bilo ob tem potrebno tudi hitro posredovanje Dežele Furlanije-Juljske krajine za obnovo seminarja. Deželni svetovalec zelenih poudarja, da bi bile tako zaščitene pravice slovenske manjšinske skupnosti, s tem pa bi tudi Italija ohranila dobre odnose z Republiko Slovenijo, saj ne gre pozabiti, da gre sodelovanje na šolskem področju med Italijo in Slovenijo v korist tako slovenski manjšini v Italiji kot tudi italijanski v Istri.

Kavarna San Marco se je še polepšala

Kavarna San Marco se je spet pozaljšala in deloma spremenila svojo podobo in tudi vlogo: sinoči so namreč v polepšanih prostorih ene izmed redkih preživelih starih tržaških kavarn odprli »champagnerie«, v kateri bodo odslej točili tudi pravi šampanjec. Številne luči slovite kavarne pa naj bi v bodoče prižgali tudi ob številnih kulturnih prireditvah, ki bodo potekale v prenovljenem lokalu.

Na Dragi mladih pozornost problemom življenja v dvoje

Z okroglo mizo o krizi zakona se je včeraj dopoldne na Opčinah zaključila II. Draga mladih. Na njej so sodelovali štirje pari, od teh trije poročeni, ki so mlademu občinstvu, zbranemu v parku Finžgarjevega doma, posredovali svoje življenjske izkušnje, lepe trenutke in težave življenja v dvoje. Okroglo mizo je vodil pater Vital Vider iz Maribora, avtor številnih knjig o problemih zakona in o tem, kaj ima evangelij povedati poročenemu človeku.

Kot je poudaril p. Vider cilj te okrogle mize ni bil govoriti o krizi, ampak o vrednoti zakona, o tem, kako je mogoče v sodobnem času živeti zakon polno. Skupna ugotovitev na tem srečanju je bila, da je možno z dol-

goročnim delom in medsebojno pomočjo na tem področju veliko doseči. Vsak poklic zahteva dolgotrajno šolanje - je bilo rečeno - zato je tudi za življenjski poklic potrebna »šola«. Udeleženci okrogle mize so se strinjali, da so zelo koristne duhovne vaje, tako za predzakonske kot tudi za poročene pare. V Sloveniji obstaja za zakonce že 20 let moznost duhovnih vaj, in sicer v Stični in Mirnu. Na okrogli mizi je bil govor tudi o otrocih, vse izrečene misli pa bi lahko strnili v en sam stavek: vzgoja otrok je odvisna od vzgoje staršev. Ob koncu se je med občinstvom in tistimi, ki so sedeli za predavateljsko mizo razvil zaupen, skorajda prijateljski pogovor. (hj)

Neurje z burjo, točo in mrazom prineslo kup nevšečnosti in nesreč

Če je kdo dvomil, da je poletje dokončno za nami, se je sinoči najbrž vendarle prepričal, da smo že krepko zakoračili v meteorološko jesen. Burja, dež in celo toča so v trenutku potlačili živo srebro v termometru za dobrih deset stopinj navzdol, tako da so tisti, ki so se nekaj po 19. uri nahajali daleč od doma, na premočeni koži krepko občutili prvi mraz.

Kot rečeno, se je na podvečer nad vso pokrajino zneslo neurje z vsemi nevšečnostmi, ki ga navadno spremljajo: poplave, kratki stiki, blokirana dvigala, prelomljena drevesa in seveda tudi prometne nesreče, ki jih zakrivita slaba vidljivost in splozko cestišče. Tržaški gasilci in njihove oddeljene enote po vsej pokrajini so tudi tokrat imeli polne roke dela, samo v Trstu so opravili okrog trideset po-

segov. Večkrat so morali odstraniti polomljena drevesa, ki so ponekod potrgala električno napeljavo, največ posegov pa je bilo zaradi blokiranih dvigal, v kateri je stanovalce vkljenil nepričakovani električni black out. Le-tega so povzročile strele, ki so poškodovale katerega od glavnih električnih vodov, tako da je bil dober del mesta in tudi del Krasa za več kot pol ure v temi, vključno s cestno razsvetljavo in semaforji.

Med prometnimi nesrečami naj omenimo trčenje med tremi vozili s slovensko, nemško in italijansko registracijo v križišču nad Ključem (najbolj poškodovani voznik bo ozdravel v 30 dneh), medtem ko se je najtežja nesreča pripetila v Ul. Valerio: za ponesrečenca so si v glavni bolnišnici pridržali prognozo.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga sestra, teta in prateta

Vida Ban vd. Barba

Pogreb bo v torek, 8. t. m., ob 12. uri iz prošeške cerkve.

Žalujocha sestra Slavka z družino ter drugi sorodniki

Prosek, Col, Atlanta, 5. septembra 1992

Dvajset Hitlerjevih akvarelov novembra na dražbi v Trstu

Dvajset akvarelov, ki jih je v mladih letih naslikal sam poznejši vodja tretjega Reicha Adolf Hitler, bodo kmalu naprodaj v Trstu. Dela iz let 1910, 1911 in 1914 bo namreč tržaška hiša Stadion postavila na dražbo, za sedaj pa še ni znano, kakšna bo izklicna cena za posamezno »umetnino«. Dražba bo vsekakor 20. novembra, dela pa so iz zasebne kolekcije ministra Siviera, ki ga je italijanska vlada takoj po vojni pooblastila, naj zbere umetniška dela, ki so jih nacisti odnesli ob odhodu iz Italije. Motivi Hitlerjevih akvarelov, ki so trenutno shranjeni v neki tržaški banki, so v glavnem panorame Dunaja in Münchna.

DRUŠTVENI PRAZNIK ŠK KRAS

Zgonik, 5. in 6. septembra

Jutri ob 8.30 - planinsko-orientacijski pohod v sodelovanju s KD Rdeča zvezda

18.30 - nastop ritmične skupine ŠD Kontovel

Oba večera ples z ansamblom Happy Day.

VLJUDNO VABLJENI!

gledališča

Gledališče Rossetti
Stalno gledališče F-Jk
Gledališka sezona 1992/93
 Od ponedeljka, 7. t. m., vpisovanje abonmajev za letošnjo gledališko sezono: abonmaje lahko kupite pri osrednji blagajni v Galeriji Protti (tel. 630063) in v gledališču Rossetti (Drevored XX. septembra 45 (tel. 54331). Potrditev abonmajev do 30. t. m.
Miramarski park
 Do vključno 15. septembra se bodo vrstile predstave LUČI IN ZVOKI.
Danes, ob 21.00 in ob 22.15 predstavi v italijanščini.
V torek, 8. t. m., ob 21. uri predstava v angleščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.

razstave

V kavarni **Caffè degli specchi** je na ogled razstava kraških pokrajin slikarke LILI LUPIERI. Razstava bo odprta do 13. septembra.

V galeriji **Muzeja Revoltella** v Ul. Diaz 27 je na ogled razstava "Od Canove do Burrija - Muzej se predstavlja".

Pri **Briščikih 9/A** je odprta umetnostna galerija in razstava umetnostne obrti v krškem marmorju PAVLA HROVATI-NA.

V prostorih turistične ustanove v **Sesljanu** bo do 10. septembra odprta razstava slikarskega tečaja na prostem Nina Perizija. Urnik: vsak dan od 9. do 13. ure.

V galeriji **Costanzi** je odprta skupinska razstava, na kateri razstavljajo svoja dela DANINO BOŽIČ, MAJA FRANKOVIČ, KLAS GRDIČ, MAURO STIPANOV in GORAN ŠTIMAC.

kino

ARISTON - 20.45 **JFK: un caso ancora aperto**, r. Oliver Stone, i. Kevin Costner.
EXCELSIOR - 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 **Fusi di testa**, i. Dana Carvey, Rob Lowe.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 19.00, 20.30, 22.00 **Tokyo Decadence**, r. Ryu Murakami, □□
NAZIONALE I - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 **Week-end senza il morto**, i. Andrew McCarthy.
NAZIONALE II - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 **La mano nella culla**, i. A. Sciorra, R. De Mornay.
NAZIONALE III - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 **White Sands - Tracce nella sabbia**, i. M. Rourke, W. Dafoe.
NAZIONALE IV - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 **Ferro e seta**.
GRATTACIELO - 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 **I sonnambuli**, r. Stephen King.
MIGNON - Zaprt zaradi počitnic.
LJUDSKI VRT - 21.00 **Analisi finale**.
EDEN - 15.30, 21.30 **Bestiali eccitazioni oscene**, porn., □□
CAPITOL - 18.00, 20.00, 22.00 **La casa a LUMIERE** - 18.20, 20.10, 22.15 **Cotesie per gli ospiti**, i. Christopher Walken, Rupert Everett.
ALCIONE - 21.00 **Bolle di sapone**, r. H. Hoffman.
RADIO - 15.30, 21.30 **Desideri di vizi bestiali**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Počitnice v septembru

Zakaj pa ne. V letoviških krajih je manj gneče, vročina je znosnejša, promet na cestah manj gost. Ti to dobro veš in si izbral to obdobje za tvojo oddih. Ker si moder prav gotovo nisi pozabil sporočiti Primorskemu dnevniku (tel. 7796600 od 13. do 19. ure) vsaj štiri dni pred odhodom naslov kraja, kjer boš letoval. Zelo enostavno in tvoj dnevnik te bo spremljal tudi med počitnicami.

Študijski dnevi

DRAGA 92

Danes ob 16. uri: prof. Lojze PETERLE: **KRISTJANOVO POLITIČNO TVEGANJE**

ob 18. uri: dr. Janko PRUNK: **OD NARODNE IDENTITETE DO DRŽAVNE OSVEŠČENOSTI**

Park Finžgarjevega doma na Opčinah

šolske vesti

Glasbena matica Trst sprejema vpise novih gojencev za šolsko leto 92/93 vsak dan, razen ob sobotah, od 9. do 11. ure do 16. 9. v Ul. R. Manna 29. Za informacije tel. na št. 418605.

Šola Glasbene matice Trst: popravni izpiti iz teor. solf. bodo v torek, 15. 9., ob 9. uri v Trstu.

Vpisovanje **novih gojencev** po podružnicah: na Proseku v KD v torek, 8. 9., od 18. do 19. ure (klavir, trobila, pihala, harmonika), v Boljuncu v gledališču v ponedeljek, 14. 9., od 16. do 18. ure (klavir, kitara, harmonika), v Nabrežini na trgu v stari podružnici v torek, 15. 9., od 17. do 19. ure (klavir, violina, trobila, harmonika).

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1992/93 v Trstu naslednje tečaje: 1. za dodeljene uradniškemu delu - 1. letnik (1200 ur); 2. za uradnike uvozno-izvoznega podjetja - 2. letnik (1200 ur); 3. za kuharje - 1. letnik (1200 ur); 4. strokovni master za upravljanje podjetij - pogoj za vpis opravljena višja srednja šola (500 ur - vključena delovna praksa v podjetjih); 5. osnovne informatike - MS DOS 5, WINDOWS 3 (40 ur); 6. elektronske razpredelnice - LOTUS 1.2.3 (60 ur); 7. urejanje besedil - WORD 5 (60 ur); 8. urejanje datotek - DB III Plus (60 ur); 9. za programiranje osebnih računalnikov z uporabo jezika DB III Clipper 5 (150 ur); 10. začetniški tečaj italijanščine (50 ur); 11. za sklepanje trgovskih pogodb (50 ur); 12. za vzdrževalce parkov, vrtov in zelenih površin (120 ur); 13. splošno kmetijstvo (150 ur); 14. enologija (30 ur). Vpisovanje in podrobnejše informacije do 18. septembra t. l. na začasnem sedežu zavoda v Ul. Revoltella 37, tel. 394515, vsak dan (razen ob sobotah) od 9. do 13. ure. Za tečaj iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicero-ne 8, tel. 362941.

čestitke

Danes stopata na skupno življenjsko pot SABRINA in njen izvoljenec. Vse najboljše v nadaljnem jima voščita družini Peric in Gruden.

razna obvestila

Danes, na vigilijo žalostnega dne, 5. septembra, župnija sv. Marije Magdale-ne v Bazovici počasti štiri žrtve fašizma Bidovca, Miloša, Marušiča in Valenčiča; ob 20.30 bo maša, pel bo Rodiški zbor, govornik Jožko Kragelj.

ŽPZ Ivan Grbec obvešča svoje pevke, da bo prva vaja v sredo, 16. t. m., ob 20.30 v društvenih prostorih, Škedenjska ul. 124. Obenem vabi nove pevke, da se jim pridružijo.

MPZ V. Mirk Prosek-Kontovel obvešča svoje stare in nove člane, da se bodo pričele vaje za pevsko sezono 92/93 v ponedeljek, 7. t. m.

Glasbena šola ricmanjske godbe sprejema vpise gojencev od 5. leta starosti dalje za tečaje trobil, pihal, tolkal in klavirja v prostorih Kulturnega doma v Ricmanjih in sicer v ponedeljek, 7. 9., in sredo, 9. 9., od 19. do 20.30, ter v sobotah, 5. 9. in 12. 9., od 14. do 16. ure. Vpis je možen tudi v Bazovici pri odbornikih KD Lipa ter pri KD Rovte-Kolonkovec v sredo, 9. 9., in soboto, 12. 9., od 17. do 19. ure. Za informacije tel. na št. 380749 od 12. do 14. ure.

Odbor za ločeno upravljanje jusarskega premoženja Prosek obvešča vse, ki se nameravajo udeležiti sečnje in čiščenja jusarskih gozdov v sezoni 92/93, da ustrezne prošnje, naslovljene na naš odbor, oddajo odborniku Dragu Cibicu do 10. septembra.

Mešani pevski zbor Primorec-Tabor vabi stare in nove pevce na prvo vajo, ki bo v torek, 8. septembra, ob 20.30 v Pros-vetnem domu na Opčinah.

SK Brdina organizira zimovanje s silvestrovanjem na Rogli. Informacije na tel. št. 212859 in 226271.

Plesno-ritmični odsek ŠD Kontovel obvešča, da se vadbe ritmičark pričnejo 24. septembra po starostnih skupinah od 15.30 dalje. Istega dne bo ob 20.30 rekreacija za ženske.

Odbor za ločeno upravljanje jusarskega premoženja Kontovel obvešča vse, ki se nameravajo udeležiti sečnje in čiščenja jusarskih gozdov v sezoni 92/93, da ustrezne prošnje, naslovljene na naš odbor, oddajo odborniku Mariu Danieliju do 10. septembra.

ŠZ Sloga - planinski odsek organizira v okviru vsakoletne komemoracije bazo-viških junakov jutri, 6. septembra, tradi-cionalni spominski pohod Bazoviški ju-naki 1992. Zbirališče v Bazovici pred spomenikom padlim v NOB ob 9.45; od-hod ob 10.15 proti Jezeru ob robu Doline Glinščice do Drage, vzpon na Kokoš (672 m), od koder je videti kraj ustrelitve bazo-viških junakov; polaganje vencev v okviru komemoracije. Pohod traja pri-bližno tri ure in pol. Vabljeni planinci, športniki in rekreativci.

koncerti

Gledališče Verdi
Simfonična sezona '92
 Do 7. septembra vpisovanje novih abonmajev. Prodaja vstopnic za vse kon-certe od 8. septembra dalje pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità (zaprta ob ponedeljkjih).

Macaki
V torek, 8. t. m., ob 22. uri bo v loka-lu Macaki na Drevoredu XX. septembra 20, igrala rock skupina THE BLAC-KBIRDS.

Miramarski park
Glasbeni sprehodi
Danes, ob 15.30 bo s pričetkom pri La-bodjem jezeru prvi koncert orkestra Opera giocosa Furlanije-Julijske krajine. Pod taktirko Severina Zannerinija bodo izvajali Mozartove, Rimski-Korsakove, Prokofieve in Monteverdijeve skladbe. Ponovitev jutri, nedelja, 6. t. m., ob 15.30.

Grad sv. Justa
V torek, 8. t. m., ob 21. uri bo na sporedu koncert skupine ELIO E LE STORIE TESE. Koncert je organiziralo Združenje Globogas. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagaj-ni v Pasazi Protti.

včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 5. septembra 1992
 LOVRENC

Sonce vzide ob 6.31 in zatone ob 19.36 - Dolžina dneva 13.05 - Luna vzide ob 15.58 in zatone ob 00.51.

Jutri, NEDELJA, 6. septembra 1992
 PETRONIJ

PLIMOVANJE DANES: ob 13.07 naj-nižja 11 cm, ob 16.35 najvišja 13 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20,8 stopinje, zračni tlak 1010,2 mb pada, brezvetrje, vlaga 75-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24,7 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Andrea Zoccolani, Cla-udia Battellini, Dennys Lombardo, Va-nessa Tedesco, Sara Bertolini, Jesika Po-pov, Alessandro Salemma.

UMRLI SO: 60-letni Livio Zacchigna, 79-letna Lucilla Mazzaro, 69-letna Olga Trevi, 87-letna Antonia Neri, 71-letni Tullio Pappuccia, 50-letni Bruno Baglia-ni, 90-letna Corinna Vio.

OKLICI: državni uslužbenec Roberto Toldo in bolničarka Tatiana Deklic, ka-rabinjer Luigi Panizzo in delavka Lore-dana Mestriner, industrijski izvedenec Walter Geatti in uradnica Claudia Fer-foglia, odontotehnik Carlo Pes in uradni-ca Paola Lisanti, bančni uradnik Roberto Cargnile in uradnica Antonella Svetina, uradnik Roberto Benedetti in uradnica Alessandra Slobez, uradnik Antonio Fur-lanetto in uradnica Rossella Martini, uradnik Claudio Brumatti in uradnica Paola Del Bel Belluz, zobozdravnik Al-berto Lago in prodajalka Roberta Bolzon, podčastnik finančne straže Walter Goz-zer in šolnica Elena Di Centa, uradnik Fulvio Braini in gospodinja Gabriella Del Vecchio, mehanik Salvatore La Roc-ca in gospodinja Luisa Centonze, dela-vec Alessandro Zerjal in natakarka Tati-ana Lenardon, kmet Fabrizio Rodaro in prodajalka Adelina Sturniolo, trgovec Gianni Di Rocco in trgovka Morena Lor-renzi, železničar Giuseppe Petelin in uranica Myriam Elisabeth Feltes, urad-nik Giulio Manni in prevajalka Marian-ne Renate Maier, univerzitetni študent Davide Potocnik in knjigovodkinja Ta-nia Pertot.

SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 31. avgusta
do nedelje, 6. septembra 1992

Normalen urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
 Trg S. Jakoba 1 (tel. 727057), Ul. Com-merciale 21 (tel. 421121).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za nujne primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
 Trg S. Jakoba 1, Ul. Commerciale 21, Ul. Ginnastica 44.

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za nujne primere.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.
 Ul. Ginnastica 44 (tel. 764943).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE
 Urad za informacije KZE deluje od po-nedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
 Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praz-nična od 8. do 20. ure.

Odbor za proslavo bazoviških žrtev

vabi na

OSREDNJO KOMEMORACIJO

BIDOVCA, MARUŠIČA,

MILOŠA IN VALENČIČA

jutri, 6. septembra 1992, ob 15. uri na gmajni v Bazovici ob 62-letnici njihove ustrelitve.

Polaganje vencev na grobu na pokopališču pri Sv. Ani bo istega dne ob 11. uri.

razne prireditve

PD Kolonkovec prireja danes, 5. t. m., ob 16. uri PRAZNIK SOLATE na kmetiji Sonje Gregorič Debelis, Ul. Gravisi 11.

mali oglasi

DREJČE vabi stare in nove goste na obi-sk v osmico, ki jo je odprl v Vrtni ulici v Doberdobu.

LJUBITELJU živali prodam mladiča pas-me pritlikavi koder (barboncino nano), z rodovnikom, starega 1 mesec. Tel. ob uri kosila in v večernih urah na št. 220305.

VOLVO 740 turbo intercooler, letnik 85, ABS, klima, pomična streha, prodam. Tel. tajnica 827493 ali ob delavnikih 366633 - Vali v uradnih urah.

FIAT 126 personal 4, črne barve, letnik 79, v dobrem stanju, prodam za milijon lir. Tel. na št. 911400 po 20. uri.

ZARADI finančnih razlogov prodam fiat tipo 1600 SX, letnik december 91, full optional, po izredno ugodni ceni. Za informacije tel. na št. 200172 v opol-danskih in večernih urah.

PRODAM dva lesena soda v dobrem sta-nju, prostornina 5 hl. Tel. v večernih urah na št. 229349.

KUPIM knjige za 3. razred Pedagoškega liceja Anton Martin Slomšek. Telefoni-rati v večernih urah na št. 214131.

NUDIM lekcije iz klavirja. Tel. na št. (0481) 533592 ob delavnikih.

TRGOVSKO podjetje išče mlado uradni-co z dobrim znanjem srbohrvaščine in angleščine. Pismene ponudbe: Sandalj - p.p. 825 Trst.

TRADING podjetje v Gorici išče usluž-benko-ca z znanjem informatike, an-gleškega jezika ter izkušnjami v im-port-eksport dejavnostih. Zaposlitev je part-time. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika Gorica, Drevored XXIV Maggio 1, pod šifro »Part-time«.

TRGOVINA išče mlajšo prodajalko. Pis-mene ponudbe poslati na Publistet, Ul. Montecchi 6, Trst, pod šifro »Prodajal-kac«.

IŠČEMO v najem prostore za urad, 50 - 80 kv. m, na Opčinah ali Proseku. Tel. po 19. uri na št. 225122.

PRODAM stanovanje v centru Sežane, 60 kv. m. Tel. 0038/67 60157, informaci-je po 20. uri.

PRODAM najboljšemu ponudniku lepo ohranjeno, delno opremljeno stanova-nje 45 kv. m za Bežigradom v Ljublja-ni. Telefon 0038/61 213476 od 13. do 16. ure.

PRODAM knjige za vse razrede DTTZ Žiga Zois. Tel. v jutranjih urah na št. 393036.

IZGUBIL sem sprednjo evidenčno tabli-co TS 274501 med Rojanom in Dolino. Če jo je kdo našel ali videl, prosim, naj telefonira na št. 814212 - najditelju gre nagrada.

menjalnica

4. 9. 1992

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST			
Ameriški dolar	1094,65	1040.—			
Nemška marka	765,40	755.—			
Francoski frank	225,26	222.—			
Holandski gulden ...	679,12	670.—			
Belgijski frank	37,102	36.—			
Funt šterling	2154,25	2135.—			
Irski šterling	2025,60	1990.—			
Danska krona	198,04	195.—			
Grška drahma	6,157	5,90			
Kanadski dolar	912,90	830.—			
Japonski jen	8,792	8,40			

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
 TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

izleti

Upokojenci sindikata CGIL z **Opčin** organizirajo tridnevni izlet od 16. do 18. septembra v Reggio Emilio ob priliki vsedravnega festivala Unità. Vpisovanje in informacije na sedežu sindikata - Op-čine, Narodna ul. 69, tel. 214222 - v pone-deljek, sredo in petek od 9. do 12. ure. Zainteresirani naj pohitijo s prijavo, ker je število mest omejeno.

Slomškov dom v **Bazovici** priredi v ponedeljek, 7. t. m., romanje na Barbano in izlet v Vilo Manin, kjer bo ogled ev-ropske razstave zlatih umetnin. Vpis je možen tudi po telefonu na št. 226117.

ŠKD Cerovlje-Mavhinje organizira v nedeljo, 13. septembra, izlet v Garda-land. Za informacije lahko telefonirate na št. 299798 od 20. do 21. ure.

Društvo slovenskih upokojencev Trst organizira izlet v Vilo Manin na ogled razstave Zlato in zakladi Evrope v sredo, 16. septembra. Na povratku ogled kraš-kega botaničnega vrta Carsiana. Vpiso-vanje v sredo, 9. t. m., od 9. ure dalje na sedežu društva v Ulici Cicerone 8.

Danes, 5. septembra, si obljubita večno zvestobo
BOŽIDAR PERIC
 in
DANIJA PERNARCICH
Vse najboljše jima voščita
 mama Pierina in ata Pepi

Danes, 5. septembra, sta se vzela
BOŽIDAR PERIC
 in
DANIJA PERNARCICH
Vse najboljše in mnogo razumevanja jima vošči
 Godbeno društvo Nabrežina

prispevki

Namesto cvetja na grob Miroslava Gr-giča darujeta Vida in Vinko Ražem 20.000 lir za KD Lipa.

V poč. spomina moža in očeta Josipa Trampuža darujejo žena Elda in otroci 50.000 lir za VZPI-ANPI Devin-Nabreži-na.

Ob 9. obletnici smrti dragega Antona Pavletiča darujejo žena in otroci 50.000 lir za KD Prosek-Kontovel.

V spomin na Srečka Veršo darujeta Claudio in Carla Cerniava 30.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk in 30.000 lir za God-beno društvo Prosek.

V spomin na Mirota Grgiča darujeta Dorči in Mirjana 50.000 lir za Bazovski dom.

V spomin na Miroslava Grgiča daruje Walter De Walderstein 50.000 lir za vzdr-ževanje spomenika NOB v Bazovici.

Namesto cvetja na grob pok. Mirosla-va Grgiča daruje družina Radislovich 30.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Bazovici.

Emilija Kavčič daruje 25.000 lir in Ma-rija Castellani daruje 5.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Namesto cvetja na grob Mirota Grgiča darujeta Neva in Zorko Petaros 50.000 lir za KD Lipa.

Namesto cvetja na grob Mirota

Tudi včeraj je bilo na beneškem filmskem festivalu razgibano

Paskaljević predstavil svoj film

BENETKE — Tudi včerajšnji dan na beneškem filmskem festivalu ni bil brez emocij vseh vrst. Kritike na račun vodstva festivala so že itak prišle v navado, da bi o njih ne porabljali drugih besed. Naj omenimo le ogorčeno reakcijo predsednika bienale Paola Portoghesija, ki se je izkašljal rekoč, da je veliko ljudi, ki jim bienala ni pri srcu in jo skušajo na vse načine spraviti v težave. Če je treba, se poslužujejo tudi laži. Levji delež ima pri tem tisk, ki bombardira bienalo z zlobnimi in zlonamernimi kritikami, kot bi jo želel za vselej pokopati. Včeraj se je v ta namen sestalo celotno vodstvo ustanove in sklenilo, da zatoži vsa tista sredstva javnega obveščanja, ki so razširjala neresnične vesti in se še niso potrudila, da bi jih demantirala.

Festival se že bliža svoji polovici, ne da bi bilo še jasno, če bo zaključni večer podeljevanja beneških levov potekal na Trgu sv. Marka. Po dolgem ruvanju med občinsko upravo in nadzorništvom za spomeniško varstvo, ki je odločno proti uporabi trga za take manifestacije, bo danes izreklo zadnjo besedo ministrstvo za kulturne dobrine, ki bo poslalo na kraj svojo funkcionarko Claro Palmas.

Medtem so že podelili prvega leva (tokrat steklenega), ki ga po tradiciji poklanjajo festivalski fotografi. Izbrali so italijansko-ameriškega igralca Joeja Pescija, ki nastopa v filmu The public eye. Pesci, ki s svojo pojavo ne more prikriti italijanskega porekla, si je pridobil simpatijo fotograf zaradi vloge fotografa črne kronike, ki jo igra v filmu.

V izvenkonkurenčnem sporedu so prikazali film srbskega režiserja Gorana Paskaljevića Argentinski tango. To je s političnega vidika naj-

Prizor iz Puenzovega filma Kuga, ki bo na sporedu danes

bolj kontestiran film. Italijansko-hrvaško združenje je pred nekaj dnevi izdalo ostro stališče proti predvajanju filma, češ da festival s tem krši kulturni embargo do Srbije. Paskaljević se je s tem v zvezi izognil vsakršnemu komentarju. Izjavil je le, da se spozna le na filmsko govorico in da se s politiko ni nikoli ukvarjal. Vojna med Srbijo in Hrvaško pa je vendarle oplazila tudi njegov film, ki ga je začel snemati neposredno pred izbruhom vojne. »Vprašal sem se«, je dejal, »ali bom po vsem tem lahko nadaljeval film, ki pripoveduje o duši in človeških vrednotah, in odgovoril sem si, da ga moram nadaljevati, ker je to edini način mojega umetniškega sporočanja«. Dodal je še, da filma najbrž ne bodo nikoli predvajali na Hrvaš-

kem, da pa bo v kratkem na slovenskem tržišču.

V tekmovalnem sporedu so včeraj predstavili filma Pupija Avatija Bratje in sestre ter Bertranda Taverniera L.627. O Avatiju in njegovem filmu govorijo kot o možnih zmagovalcih festivala. V svojem delu mojstrsko secira človeške odnose, ki se gibljejo med nasprotstvi in solidarnostjo, napetostmi in globokimi čustvi. Tokrat se njegova pripoved dogaja v Ameriki, do katere je neizprosno kritičen. Tavernier pa se je tokrat lotil žgočega problema mamil in prostitucije. Postavil se je na stran policije, ki opravlja svoje delo vestno in skuša izkoreniniti zlo razpečevanja, čeprav ji pri tem ni v oporo ustrezna zakonodaja (naslov L.627 se nanaša prav na pomanjkljivi francoski zakon).

Skupina Dire Straits

se končno vrača v Italijo

MILAN — Po devetih letih odsotnosti se skupina Dire Straits ponovno vrača v Italijo. Organizatorjem italijanske turnee D'Alessandro & Galli je torej uspelo privabiti angleški band v državo, za katero so leta 1983 zaradi izgredov na njihovih koncertih prisegli, da ne bodo v njej več igrali (v okviru iste evropske turnee so nastopili tudi v prepolnem Tivoliju v Ljubljani).

Italijanski koncerti, ki se bodo začeli 7. septembra v Milanu, so dijo v svetovno promocijsko turnejo njihovega zadnjega albuma On Every Street, ki se je začela avgusta lani v Angliji in bo trajala tja do poletja prihodnjega leta.

Italijanska turnea predvideva kar deset nastopov. Zaradi izrednega povpraševanja so prvotno število osmih nastopov povečali. Dire Straits bodo igrali 7., 8., 9. in 10. septembra v Milanu v dvorani Forum (prva dva nastopa sta že razprodana, četrti datum pa so dodali predvčerajšnjim, tako da je za zadnja dva milanska nastopa trenutno še precej prostora), 11. in 12. v Veroni (tudi ta dva nastopa sta že razprodana, gotovo pa bo mogoče dobiti nekaj vstopnic, sicer po višji ceni, v neposredni bližini Arene), 14. v Firencah (stadion baseballa), 16. in 17. v Rimu ter 19. v Cavi dei Tirreni. Za Firenze in kampansko mesto je na razpolago še precej vstopnic.

Nam najbližje bosta nastopa v Veroni 11. in 12. septembra, katera se organizatorji trudijo, da bi dodali še en koncert v nedeljo 13. septembra, za katerega pa obstajajo določene težave z razpo-

ložljivostjo veronske Arene. Večeri se bodo začeli ob 20. uri z nastopom predskupine Blues Band, ki bo igrala približno 45 minut. Po polurnem premoru pa bodo na oder stopili Mark Knopfler in tovariši, ki bodo v treh urah predstavili širši izbor svojega dolgoletnega opusa, od prvega istoi-menskega albuma iz leta 1978, ki med drugim vsebuje njihovo najboljšo skladbo Sultans of swing do zadnje plošče On Every Street, ki je izšla septembra lani po kar petletnem premoru.

Scenografija koncerta je tudi zelo dobro pripravljena. Poleg različnega ozvočenja, ki omogoča čist posluh riffov in solov Knopflerjeve kitare (trenutno s Claptonom najboljši kitarist na svetu) in velikanškega light—showa, je predviden tronedstropni oder, na katerem bodo igrali člani Dire Straitsov. V ospredju bosta poleg Knopflerja še basist John Illsley in drugi kitarist Phil Palmer, nekoliko više bodo igrali pianist Alan Clark, saxofonist Chris White in klaviaturist Guy Fletcher, na tretjem nivoju pa bosta bobnar Chris Whitten in tolkač Danny Cummings.

S te svetovne turnee bodo Dire Straits posneli tudi dvojni album in video film, tri skladbe pa naj bi posneli s koncertov, ki jih bodo imeli v Italiji. Vstopnic za Verono ni več nikjer v deželi, za vse podrobnejše informacije in razpoložljivosti pa lahko zavrtite Ring Rock na številko 06/8412844, ali Tele & Rock na strani 3768 na Videotelu.

AWS.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
6.50 Film: Un giorno alle corse (kom., ZDA 1937)	7.00 Nanizanke in risanke	7.00 Sat News, Televideo	9.45 Izbor: Radovedni Taček - Slon, 10.00 Lonček kuhaj, 10.05 nad. Modro poletje, 11.00 Zgodbe iz školjke, 11.50 Za prihodnost narodne galerije	16.00 Koncert komornega orkestra nagrajencev tekmovanja Alpe-Jadran	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Lahka glasba; 9.00 Pesmi New Age; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert; 11.30 Odprta knjiga: Kdaj se bo vam nasmešnila sreča?; 11.35 Kantavtorji in šansonjeji; 12.00 Glas harmonike; 12.20 Pesmi miru; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mavrični mozaik: Z naših prirediteljev; (15.00) Mladinski oder: Ptiki brez gnezda (F. Milčinski, 1. del), (15.20) Zvočne kulise, (16.00) Na počitnice; 16.40 Pot-puri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Tržaški štempiharji (pripravi Milica Kravos); 18.30 Jazz; 19.20 Zaključek sporedov.
8.30 Koncert RAI 1	9.40 Film: Michael Shayne e l'uomo che non voleva morire (krim., ZDA 1942, i. Lloyd Nolan)	10.30 Kolesarska dirka diletantov po dolini Aoste	12.00 Poročila	17.40 Risanke	
9.00 Aktualno: Ciao Italia	10.45 Nan.: Il ritorno di Arsenio Lupin	11.00 Koncert RAI 3	12.05 TV dnevnik BIH	18.00 Globus	
11.15 Baletni maraton: Nureyev, Grigorovich, Petit	11.45 Kratke vesti	12.00 Film: La fontana della vergine (dram., Šved. 1959, r. I. Bergman)	14.30 Video strani	19.00 TV Dnevnik	
12.25 Vreme in dnevnik	12.00 Nanizanka: Una famiglia come tante	13.25 Dok.: Pred 20 leti	14.40 Napovednik	19.30 Nabožna oddaja	
12.35 Aktualno: Ciao Italia	13.00 Dnevnik — ob trinajstih	14.00 Deželne vesti	14.45 Intervju	19.40 Nadaljevanka: Ryan	
13.25 Izžrebanje lota	13.20 Dribbling in vreme	14.10 Popoldanski dnevnik	15.35 Film: Trideset sekund nad Tokiom (dram., ZDA 1944, i. Van Johnson, Spencer Tracy)	20.05 Nan.: Buck Rogers	
13.30 Dnevnik in Tri minute	14.00 Film: O'Re (kom., It. 1988, r. Luigi Magni)	14.25 Šport: avtomobilizem-IP v turističnih vozilih, 15.30 nogomet, 17.00 teniški turnir Challenger, 18.00 rubrika Scusate l'anticipo	17.55 Poslovne informacije	20.50 Film: Lov za dekleti (kom., Fr. 1981, r. Michel Vocoret)	
14.00 Film: Chimere (dram., ZDA 1950, i. Kirk Douglas, Lauren Bacall)	15.55 Izžrebanje lota	18.50 Vremenska napoved	18.00 Dnevnik	22.20 TV Dnevnik	
15.50 Nan.: Il cane di papà	16.00 Film: Questo pazzo pazzo pazzo mondo (kom., ZDA 1963, i. Spencer Tracy, M. Rooney)	19.00 Dnevnik	18.10 Nadaljevanka: Letalska družba (zadnji del)	22.30 Naš prijatelj Koper	
16.20 Sobotni šport: streljanje, umetnostno drsanje	18.35 Nanizanka: Il commissario Kress	19.30 Aktualno: Videobox	19.05 Risanke in Napovednik	23.30 Film: Reaktivci prihajajo (dram., ZDA 1958, i. Steve Brodie)	
17.55 Izžrebanje lota	19.35 Vreme in dnevnik	20.30 Film: Il ritorno di Black Stallion (pust., ZDA 1983, r. Robert Dalva, i. Kelly Reno, V. Spano)	19.15 Žrebanje 3x3		
18.00 Kratke vesti	20.15 Športne vesti	22.10 Risanke: BlobCartoon	19.30 Dnevnik, vreme, šport		
18.10 Variete: Disney club	20.30 Film: Un caso per l'ispettore Dietz (krim., ZDA 1990, r. M. Schroeder, i. Leo Rossi)	22.30 Dnevnik ob 22.30	20.00 Utrip		
19.25 Nedeljski evangelij	22.10 TV film: Chiara e Francesca (dram., i. Elena Sofia Ricci)	22.45 Aktualno: Sottotraccia (vodi Ugo Gregoretti)	20.30 Ona + On		
19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra	23.30 Dnevnik in vreme	23.15 Aktualno: Speriamo che sia femmina	21.35 Sova, vmes nanizanka Murphy Brown		
19.50 Vremenska napoved	23.50 Aktualno: Mixer	24.00 Variete: Fuori orario	22.25 Napovednik		
20.00 Dnevnik in šport	0.15 Izobraževalna odaja	0.30 Dnevnik, pregled tiska in vremenska napoved	22.30 Sova, vmes nan. Polnočni klici in film Mejna črta (dram., ZDA 1980, r. Jerrold Freedman, i. Charles Bronson)		
20.40 Variete: Igre brez meja, nato turistična beležka ... e il gioco continua	0.20 Nočni šport	1.00 Filmske novosti	1.00 Video strani		
22.45 Nočni dnevnik					
23.00 Nagrada Campiello					
24.00 Dnevnik in vreme					
0.30 Film: Settembre (dram., ZDA 1987, r. Woody Allen, i. Mia Farrow)					
1.50 Nočni spored					

CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
6.30 Aktualno: Na prvi strani	8.30 TG 4 vesti	6.30 Pregled tiska	13.00 Risanke	14.00 Film: La valle dei monsoni	8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.45 Informacije; 9.00 Souvenir d'Italy; 9.35 Bla bla radio; 11.00 Moped show; 11.30 Turistična poročila; 12.00 Tropicana; 12.30 Opoldnevnik RK; 14.00 Okno v svet; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Zamejska reportaža; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Marlboro Hit Parade; 19.00 Prenos RS.
8.30 Nanizanke: Arnold, 9.00 Casa Keaton - Passeggiando sull'aria, 9.30 Love Boat, 10.30 La famiglia Bradford - Il giallo si addice a Nicholas, 11.30 Otto sotto un tetto	9.30 Nad.: General Hospital, 10.00 Marcellina, 11.00 Ines, una segretaria da amare (i. V. Camara)	6.40 Otroški variete	14.30 Nanizanki: Galactica, 15.30 Navy	16.30 Nanizanki: L'uomo che parla ai cavalli, 17.00 Adlerly	
12.00 Kviz: Il pranzo è servito	11.30 Aktualno: A casa nostra	9.00 Nanizanke: Mork & Mindy, 9.30 Baby Sitter, 10.00 La casa nella prateria - Il buio è mio amico, 11.00 Hazzard	16.15 Film: La vita è bella (kom., It. 1943, r. C.L. Bragaglia, i. Maria Mercader, Anna Magnani)	17.00 Dok.: Storie nella storia	
13.00 Dnevnik TG 5	13.00 Nadaljevanka: Sentieri	12.00 Variete: Drive in Story	18.00 Benvenuti a ... Bermuda, Bahamas, Jamaica	18.00 Ena rastlina na dan	
13.20 Variete: Non è la RAI	13.30 TG 4 vesti	14.00 Otroški variete: Ciao	19.30 Risanke: Albertone	18.30 Rubrika: Incontri al caffè (vodi R. Battaglia)	
14.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)	13.55 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti)	16.00 Glasba: TopVenti (vodi Emanuela Folliero)	20.00 Nan.: Laverne & Shirley	19.00 Večerne vesti	
15.00 Nanizanki: I Robinson; 15.30 Denise	14.00 Nadaljevanka: Sentieri, 14.30 Maria, 15.15 Io non credo agli uomini, 15.50 Celeste, 16.25 Manuela, 17.00 Febbre d'amore	17.00 Nanizanke: Adam 12 - Ospiti indesiderabili, 17.30 T.J. Hooker - Rapina al botteghino, 18.30 Riptide - Inseguimento a suon di musica	20.30 Film: Paris Holiday (kom., ZDA 1958, r. Gerard Oswald, i. Bob Hope, Fernandel)	19.30 Nanizanka	
16.00 Otroški variete: Bim bum bam, La nostra invitata Manuela in risanke	17.30 TG 4 vesti	19.30 Odprti studio	22.30 Nan.: Automan (i. Desi Arnaz jr), 23.30 I misteri di Orson Welles	20.30 Gledališče: E tre pecore viziose (kom., i. Dolores Palumbo)	
18.00 Kviza: OK il prezzo è giusto, 19.00 Lingua (vodi Tiberio Timperi)	17.45 Aktualno: Lui lei l'altro	19.45 Studio sport in vreme	0.30 Rubrika: Auto & Motori	22.30 Nočne vesti	
20.00 Dnevnik TG 5	18.20 Kviz: Gioco delle coppie	20.00 Nan.: Agli ordini papà! - Un tic pericoloso		23.15 Nanizanka: L'uomo che parla ai cavalli	
20.25 Il Tg delle vacanze	19.00 TG 4 vesti	20.30 Film: Boxe (dram., ZDA 1988, r. David Drury, i. Gene Hackman, Jennifer Beals)		23.30 Nad.: White Florence	
20.30 Varieteja: La sai l'ultima? (vodi Pippo Franco), 22.30 Il Tg delle vacanze	19.25 Rubrika o lepoti	22.30 Šport: Domani gol			
23.00 TV film: Delitto in silenzio (dram., ZDA 1988, r. John Patterson, i. Charles Haid), vmes (24.00) nočni dnevnik TG 5	19.30 Nad.: Gloria	23.30 Playboy Show			
1.00 Missione impossibile	20.00 Variete: Sandra e Raimondo	24.00 Nan.: Cin cin - Il voto di castità			
2.00 Nočni spored	20.30 Film: La lancia che uccide (vestern, ZDA 1954, r. Edmund Dmytryk, i. Spencer Tracy, Richard Widmark), vmes (23.30) TG 4 vesti	0.30 Odprti studio, pregled tiska, Studio sport			
	0.50 Nanizanki: Lou Grant, 1.45 Hotel	1.05 Nočni spored			

TELE 4	RADIO KOPER (italijanski program)	RADIO OPČINE
(Se povezuje s sporedi Italia 1)	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Kulturni koledarček; 7.45 Jutranjik; 7.50 Astrološki kotichek; 8.10 Morfej; 8.20 Block notes; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Hit; 9.00 Poletne turnee; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Narečna oddaja; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 13.45 Edig Galletti; 14.00 Želja po glasbi; 14.40 Teen redakcija; 16.00 Mixage; 17.00 Vroči hiti; 18.45 Pesmi; 20.00 Nočni program.	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Sobotni kabaret; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Za vsakogar nekaj.

V podporo referendumu, ki ga zahteva že 2.600 občanov Odbor za varstvo in razvoj letališča predstavil dosje o financerski šoli

Odbor za varstvo in razvoj goriškega letališča je včeraj na tiskovni konferenci predstavil zaje-ten dosje o gradnji šole-vojašnice za financerske stražnike. Namenoma so ga predstavili tik pred sejo občinskega sveta, ki naj bi v po-nedeljek zavzel stališče o tem problemu. Pri tem, so poudarili predstavniki odbora, občinski svet ne bo smel kar tako mimo vseh spornih vprašanj, ki so podrobno razčlenjena v dosjeju, kot tudi ne mimo akcije za referendum. Zah-tevo po razpisu občinskega refe-renduma je doslej (samo v avgus-tu, ko so mnogi na počitnicah) podprlo več kot 2.600 občanov. Član odbora Mario Michellini je podčrtal, da navzlic natolceva-njem nekaterih, pri tem ni bilo nobene prisile, kot dokazuje dej-stvo, da je okrog 600 podpisov bilo zbranih v občinskem volil-nem uradu, kamor so šli ljudje po-vsem spontano. Poleg Michellinija so na tiskovni konferenci sprego-vorili še Lorena Fain (WWF), ob-činski svetovalec Cocianni in For-nasir (KD), Lamberti (DSL) ter Ge-novese (Zeleni), ki je predstavil dosje. Prisotni so bili še predstavi-niki Zelenih globobne in rajonskih svetov, navzoč pa je bil tudi sena-tor Darko Bratina.

»Dosje se namenoma ne spušta v politično polemiko, ker smo skušali izpostaviti tehnično-prav-na vprašanja«, je dejal Genovese in pojasnil, da je bil osnovni na-men tega dela ponuditi javnosti

čimveč elementov za poznavanje problema in torej za zavestno iz-biro. Te elemente so strnili v se-dem pomembnejših točk:

1. finansiranje: investicijo bi krili z denarjem iz Osimskih sred-stev (doslej je dodeljenih 67 mili-jard lir). Gorica torej ne bi pridobila ničesar, nasprotno izgubila bi denar za druge, koristnejše pose-ge;

2. vojska tajnost: odbor ugovar-ja, da šola ni vojaško-strateški ob-jekt, zato je ni mogoče z vojaško tajnostjo vsiliti brez upoštevanja rednih urbanističnih vinkulacij;

3., 4. in 5. letališče: pod te toč-ke so strnili predpisele v zvezi s kršitvijo predpisov kodeksa o zračni plovbi glede gradnje v bli-

žini letališč, glede možnosti delo-vanja letališča in pristajalnih stez ter vprašanje "odškodnine" za onemogočenje razvoja letališča;

6. last zemljišča: večinoma je državna, vendar nekaj več kot hektar je last občine, ki bo morala odločiti, ali naj jo odstopi. Prav ta odločitev utemeljuje upravičenost zahteve po referendumu;

7. investicija: znašala naj bi vsaj 230 in ne 150 milijard, kot trdi družba Edilpro. Do tega zaključka so prišli tehniki, ki so po nalogu odbora preprosto kubične metre gradenj pomnožili s po-vprečno ceno na tržišču ter priste-li povprečni strošek za druge ob-jekte.

Na sliki (foto Marinčič) pred-stavniki odbora na konferenci

Jutri bo v Tržiču zaključna slovesnost Srečanje likovnikov uspelo v brk vandalom

V Tržiču se zaključuje multime-dialno srečanje sodobne umetnos-ti, ki združuje v mestu veliko li-kovnih umetnikov iz vseh vetrov, saj je zastopana domala vsa Ev-ropa s posebnim poudarkom na troje sosednjih si držav: Italijo, Slovenijo in Avstrijo namreč za-stopa največ umetnikov. Sploh pa so prav iz teh držav tudi izbrani avtorji, ki ustvarjajo v starem mestnem središču (ul. S. Ambro-gio) velike muralese, stenske po-slikave, ki jih delajo na velikih panojih, za katere menijo, naj bi po končani prireditvi ostali v mestu kot umetniški poskus olep-šanja Tržiča. Slovenijo zastopata Martin Avsenik in Klavdij Tutta. Na prireditvi pa je prisoten tudi koroški Slovenec slikar Valentin Oman, katerega stenska slika je postala tarča neznanih mazačev, ki so čez njegov mural po-noči namalali velik bel križ z name-nom, da umetnino trajno poško-dujejo. Vsako komentiranje tega dejanja se nam zdi odveč, saj gre za barbarizme najslabše vrste. Na veselje vseh pa se slike—murale-sa mazačeva barva ni dotaknila, ker je slikar prekril svojo sliko s posebno folijo.

Vsi likovni umetniki tekom dneva slikajo največ na prostem, tako, da jih lahko ljudje gledajo od blizu in na tak način поблиže spoznajo nastajanje moderne umetnosti. Vseeno pa velja opo-zoriti še na razstave in na tako imenovane instalacije in druge

oblike izražanja, ki se jih spleča ogledati. Poleg tega so na ogled v Tržiču tudi video-art projekti, umetnost na videu, veliko je bilo v večernih urah teatra in glasbe, dovolj, da si človek lahko ustvari vsaj neko približno podobo, kam moderna umetnost danes gre. Pravzaprav se dogajanje multi-medialnega srečanja bliža koncu. Jutri ob 11. uri bo namreč zaključ-na slovesnost v občinski sejni dvorani.

Camerata Labacensis na koncertu v Kanalu

V cerkvi v Kanalu bo drevi ob 20.30 koncert komornega orkestra Camerata Labacensis. Gre za glasbeno prireditev v okviru 14. Kogojevih dnevov. Na sporedu bodo dela Grazyne Bacewicz, My-riam Marbe, Lucijana M. Škerjan-ca Č. Šedlbauerja ter Marijana Gabrijelčiča krstna izvedba skladbe Pro ed contra za dva kon-trabasa.

Naslednja glasbena prireditev v okviru Kogojevih dni bo 11. t.m. in sicer klavirski recital Igorja in Alenke Dekleva v Srednješol-skem centru v Tolminu.

Na Vrhu tekmovanja za memorial Grillo

Kulturno in športno središče Danica na Vrhu bo v prihodnjem in naslednjem tednu zaživelo v znamenju 7. spominskega turnirja "Flavio Grillo" v malem nogome-tu. Pobudo je dala skupina kraja-nov, organizacijsko pa prireditve, na kateri se bo pomerilo kar dva-intrideset ekip, krije športni odsek KSD Danica.

Srečanja se bodo odvijala v ve-černem času, ob 19. in 22. uri, za-čenši s ponedeljkom, 7. septem-bra, zaključno srečanje pa bo v so-boto, 19. septembra.

Sodelujejo ekipe iz FJK in bliž-njih krajev v Sloveniji. Naj ob-tem navedemo, da je lani na tur-nirju zmagala ekipa z Vogrskega.

■ **Predsednik Slovenskih krščan-skih demokratov Lojze Peterle** je ob obisku v Novi Gorici in okolici, o katerem smo poročali, v sredo obi-skal tudi Opatje selo. Tam ga je sprejelo več kot sto domačinov, s katerimi se je bivši premier zadržal na razgovoru.

razna obvestila

Upokojenci iz Doberdoba sporočajo, da bo avtobus popeljal izletnike na Elbo v četrtek, 10. septembra. Iz Dola (Deveta-ki) bo odpeljal ob 3.30, iz Doberdoba pa ob 4. uri.

Združeni iniciativni odbor v Podgori sporoča, da bodo podpise za referendum o financerski šoli zbirali na sedežu rajon-skega sveta (v bivši osnovni šoli) v Pod-gori še danes od 18. do 20. ure ter jutri od 9. do 12. ure.

kino

Gorica

VITTORIA 20.15-22.00 »Parenti serpen-ti«. Režija M. Monicelli. Po oceni publike najbolj priljubljen film na za-dnjem natečaju S. Amidei v Gorici.

CORSO 18.00-22.00 »I sonnambuli«. Ste-phen King.

VERDI Zaprt.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Zaprt.

Krmin

POLETNI KINO (Ul. Roma, na dvorišču srednje šole) 21.00 »Bianca e Bernie nella terra dei canguri«.

Nova Gorica

SOČA 18.30 in 20.30 »Smrtonosni trenu-tek« Ob 22.30 »Karin in Barbara«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Providenti - Travnik 34 (Piazza della Vittoria) - tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU San Nicolò - ul. I Maggio 94 - tel. 790338.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9. uri Carmen Mi-con iz splošne bolnišnice v Videm.

Danes začetek 13. natečaja R. Lipizer

Danes se v Gorici začne med-narodno tekmovanje mladih violi-nistov za nagrado "Rodolfo Lipi-zer", ki bo trajalo do 13. septem-bra, ko bo slovesno nagajevanje najboljših. Nagrada "Rodolfo Lipi-zer" je letos že 11. po vrsti in je v svetu violinistov zelo cenjena, saj velja za eno najbolj uglednih tek-movanj take vrste. Obenem s tek-movanjem bo potekal tudi 10. se-minar na temo violine. Letos je posvečen Tartiniju in njegovemu vplivu na sodobnike in učitelje violine.

Slovesen začetek prireditev bo danes ob 10. uri v palači Pokrajine. Na predstavitev so posebno vabljeni vsi ljubitelji glasbe. Le-tos bo na nem natečaju za naj-boljšega mladega violinista na-stopilo okrog 90 tekmovalcev iz 32 držav, ki bodo svoje znanje lahko pokazali že nocoj, kajti ob 20.30 se začne izločilni del tekmo-vanja v gledališču Verdi.

Pokrajina predstavila obračun dela pri vzdrževanju šolskih poslopij

Varčevalni ukrepi vlade se odražajo tudi v šolstvu, pravzaprav na področju šolskih gradenj in vzdr-ževanja teh objektov. Tako je na srečanju z novinarji pojasnila odbornica za javna dela na Pokrajini Mari-lisa Bombi, ki je podrobno obrazložila, kaj je pokra-jinska uprava v poletnih mesecih opravila na področ-ju rednega in izrednega vzdrževanja in česar ni bilo mogoče izpeljati. Srečanja so se udeležili tudi odbor-nik za šolstvo dr. Mirko Spazzapan, predsednik po-krajinske komisije za javna dela (sicer v odstopu) Gianfranco Gandin in načelnik pokrajinskega urada za javna dela inž. Fulvio Finocchiaro.

Najzahtevnejša posega, to je urejanje ustreznih prostorov za znastveni licej v Gorici in sedeža za sekcijo zavoda Fermi v Krminu, sta začasno zamrznjena v pričakovanju deblokade finančnih sredstev, kar velja za znanstveni licej, oziroma v pričakovanju dokončnih odločitev za lokacijo šole v Krminu. Z deli na znanstvenem liceju (v vrednosti dveh milijard lir) niso mogli začeti, ker je vlada z ukrepom 11. julija zamrznila, zaenkrat do konca leta, izdajanje po-sojil, katerih amortizacija je v breme države.

Zapletlo se je, vendar iz drugačnih razlogov, tudi v Krminu. Potem ko je bila z občinsko upravo skle-njena pogodba, da se prostori za oddelek zavoda Fer-mi pridobijo z rekonstrukcijo starejše zgradbe v sre-

dišču mesta, so med izvajanjem del naleteli na staro zidovje in freske. Sledil je poseg Zavoda za spome-niško varstvo, ustavitev del itd. Arheologi so ugotovi-li, da gre za zidove cerkve iz 14. stoletja. Medtem si je krminka občina premislila. Prostore za šolo bi lahko pridobili drugje, starinsko cerkev pa preuredili v kulturni center. Novo lokacijo za šolo Fermi - v Krminu naj bi bil eksperimentalni bienij - so že našli na območju ul. Roma. Trenutno je v teku dogovarja-nje oz. urejanje upravnih aktov, ki naj bi omogočili zamenjavo lastništva. Dela pa bodo izvajali postopo-ma, je na srečanju za novinarji posebej poudarila od-bornica Bombijeva. Prvič ker je treba zagotoviti fi-nančno kritje (nekaj denarja je sicer še na razpolago od prvotnega načrta), drugič, ker prvega razreda bi-nija letos ne bo, ker se je vpisalo premalo dijakov.

Najpomembnejša posega na področju šolskih gra-denj sta torej časovno odgodena, vendar pa to ne pomeni, da je Pokrajina v teh mesecih stala križem rok. Izvajajo se namreč dela oz. jih bodo začeli izva-jati v kratkem na številnih šolskih stavbah v skupni vrednosti skoraj 1,2 milijarde lir. Gre za vrsto manj-ših, vendar nujnih posegov za odpravljanje arhitek-tonskih pregrad, preurejanje električne inštalacije in drugih del. V to je bila Pokrajina prisiljena po zako-nu, ki postavlja rok do 31. decembra letos.

Romino Primožič težko ranjen v trčenju na Krasu

Predsinoči se je v Dutovljah na Krasu pripetila hujša prometna nesreča, v kateri se je težko poškodoval 22-letni Romino Primo-žič, ki je na Goriškem znan, ker skupaj z bratom Rihardom uprav-lja avtoodpad na Peči. Po skopih podatkih o dinamiki nesreče, ki smo jih lahko zbrali, lahko pove-mo, da se je Romino Primožič v četrtek zvečer peljal z motornim kolesom po svoji desni strani v smeri Sežane. Nasproti mu je pri-šel voznik avtomobila, ki je na re-gionalni cesti 301 v Dutovljah kar naenkrat zavil pred bistrojem Marjan na levo. Trčenje je bilo neizbežno in ga Primožič kljub zaviranju ni mogel preprečiti. Pri-možič je tako zadel s svojim mo-torjem v desni bok vozila, ki mu je prihajalo nasproti.

Ranjenega Primožiča, ki v Gori-ci stanuje v ulici Lunga 19, so z rešilec prepeljali v šempetrsko bolnišnico in mu tam nudili prvo pomoč. Na njegovo željo pa so ga kasneje prepeljali v bolnišnico v Gorico, kjer so ga pridržali na zdravljenju s pridržano prognozo zaradi poškodb v prsnem košu.

Po včerajšnjem neurju škoda in težave vseh povsod, zlasti pa v vinogradih Toča je oklestila letošnji pridelek vina

Neurje s točo, ki je včeraj po-poldne okrog 17. ure zajelo skoraj vso pokrajino (delno je bilo priza-nešeno la trziškemu okolišu), je povzročilo ogromno škodo za le-tošnji pridelek vina. Ko poročamo, je še zgodaj za vsako točnejšo oce-no, gotovo pa lahko govorimo o milijardah lir škode. Močna toča je namreč klestila vsepovsod od vinorodnih območij Brd do vseh nižinskih občin, ker je prav tako dosti vinogradov, pa tja do obron-kov Krasa. Marsikje od Sovodenj do Števerjana in tja do Krmina ter dlje se je v nekaj minutah nabrala na tleh bela plast debelih zrn.

V poizvedovanju med briškimi vinogradniki smo dobili sliko sta-nja, ki ga ni pretirano označiti z besedo katastrofa. Podrobnejšo oceno bodo tudi sami lahko opravi-li šele danes, že včeraj pa je bilo očitno, da je toča tik pred trgatvijo uničila velik del pridelka in to-krat ne le na posameznih območ-jih temveč vseh povsod.

S še najpopolnejšo sliko stanja je razpolagal dr. Soini, ravnatelj zadružne kleti v Krminu, kjer je telefon stalno brnel zaradi klicev kmetov z vseh koncev, ki so ob-

veščali o škodi. Ponekod je po pr-vih ocenah bilo uničenih do 80 od-stotkov pridelka, drugod v po-vprečju pa najbrž kar polovica in to le dober teden pred začetkom trgatve. Na zrelem grozdju, pojas-njuje Soini, je dovolj, da toča oplazi zrno. Včerajšnje klestenje pa je bilo mnogo več kot to.

Precej polemičen je Soini bil na račun politikov, ki že več kot de-setletje govorijo o enotnem sis-temu boja proti toči, ukrenej pa

ničesar. Redke včeraj izstreljene rakete še zdaleč niso dovolj.

Včerajšnje neurje je povzročilo tudi druge težave in škodo. Gasil-ci so morali prečrpati vodo iz več desetih poplavljenih kleti in pri-tiličnih prostorov. Strele so ones-posobile več električnih pretvor-nikov in na raznih koncih začasno prekinile dobavo toka. Dosti je bilo zastojev v prometu zaradi po-plavljenih cest (iz zamašenih grez-nic) ter zaradi lažjih trčenj.

Turnir v minigolfu na Lokvah

Na Lokvah pripravljajo pred zaključkom poletne turistične sezone še nekaj prireditev. Jutri ob 15. uri se bo začel 3. zaključni turnir v minigolfu za nagrado restavracije Paradis. Prva nagrada bo 10.000 tolarjev in jo daje na razpolago omenjena restavracija. Druga nagrada (Turistično društvo) bo težka 5.000 tolarjev, tretja pa 3.000 tolarjev (Kekec — Nova Gorica). V nedeljo, 13. septembra, bodo Lokve gostile udeležence in navijače 12. kole-sarskega juriša na Lokve v priredbi ŠD Meblo. Gre za športno-rekreacijsko prireditev na katero so povabili tudi kolesarje iz sosednjih krajev v Italiji, na Hrvaškem, na Koroškem in tudi na Madžarskem.

Poletno sezono bodo 20. septembra sklenili s praznikom gob. Poleg razstave bodo poskrbeli tudi za prodajo gob in za jedi z gobami. Ob zaključ-ku sezone pa pripravljajo tudi okroglo mizo kako usmerjati razvoj turistične dejavnosti in reševati vprašanja, ki jih turizem prinaša v odnosu do narave in okolja. Organizator bo Krajevna skupnost Lokve.

Retrospektivna antološka razstava G. Negrisina na Gradu sv. Justa

Napor ni v oblikovanju neke ideje temveč v ustvarjanju njenega občutka

G. Negrisin - Figura
(bron 120 cm - 1975)

Retrospektivna antološka razstava Giuseppea Negrisina, Miljana po rodu, v suggestivnih prostorih tržaškega gradu, je priložnost za bolj globoko poznavanje tega zgodaj umrlega umetnika. Čeprav je dolga leta živel in ustvarjal v Milanu, je kljub vsemu ostal vezan na domači kraj, saj je zadnja leta v nekakšnem begu v samoto ustvarjal in živel v Miljah. Na razstavi pa se lahko srečamo s kopico del, ki segajo od prvih oljnih slik (1946) pa do zadnjih barvnih risb tik pred pregodno smrtjo.

Razstava je po konceptu organizatorjev razdeljena na tri časovna obdobja, ki so istočasno tudi krajevno definirana. Tržaško obdobje (1946-1962) karakterizira snovanje mladega umetnika, ki se je v nenehnem iskanju začel uveljavljati tudi izven rodne ambienta. Iskanje ni samo forma, ampak interpretativno, ampak niha tudi med dvo in tridimenzionalnostjo; začetki njegovega ustvarjanja so nedvomno stilno neenotne oljne slike, tavajoče v iskanju lastnega stila med realističnimi začetki, preko pokrajin pod vplivom rahlega impresionizma do bežnega posega v svet ekspresionizma. Vendar se istočasno že poskuša v kiparstvu in par brodnastih portretov že nakazuje bodočo usmeritev in izstopajoči interesi njegovega ustvarjanja. Opusti popolnoma ploskovnost in že v naslednjih delih opazamo zmes dinamičnega modeliranja kiparskih mas s statičnostjo celotne kompozicije, v rahlem spominjanju na antične sohe, od katerih je prevzel monumentalnost, ne da bi istočasno padel v deklarativno vzvišenost antičnega pojmovanja kiparstva, kjer umetnik ali ustvarjalec ostane popolnoma neimenovan, kajti važnost dela je v povzdigovanju ideje nadčloveškega pojma religije ali v čašenju bogov in njim podobnih bitij. Pri Negrisinu pa sta človek in njegovo okolje os, okoli katere se vrtijo oziroma gravitirajo ostala dejanja in dogajanja. Tako najdemo v njegovih zgodnjih delih predvsem, po naslovih sodeč, še vedno antično filozofsko misel o človeku kot centru vesolja, ki se obelodanja v že prej omenjenih, v antiko zazrtih kipih. Že v tem obdobju pa vidimo interes avtorja za dinamiko, naslovi sami in seveda tudi dela nas vlečejo v »Akrobata« ali »Petelina«, v katerih pa je dinamika poudarjena na različne načine: ne morejo nas samo naslovi pripraviti k temu, da verjamemo besedam in zato smatramo, da je dinamičnost zapopadana v sami besedi, s katero je avtor naslovil svoja dela. Dinamičnost »Petelina« namreč, kljub

togosti same likovne kompozicije ne izvira iz forme, ampak iz notranjega izraza stegnjenega vratu, ki v napetosti istega kaže na napor živati, da bi s svojim klicem zbudila nekaj v nas. Napor pa ni v ideji o petju, ampak v naporu kiparja, da bi ta občutek v nas ustvaril. Še posebno je značilno, da je Negrisin za take kipe uporabil material, ki je od nekdanjega simbola toplote in spremenljivosti, namreč lesa: njegova struktura, neodvisna od človeka, ponazarja procese, ki jih je človek v svoji občutljivosti znal uporabiti za svoje interpretacije dinamičnih efektov skozi popolnoma statične elemente (tu bi lahko omenili paralelnost izraznosti najstarejšega grafičnega medija - lesoreza - in njegovih, danes do skrajnosti pripeljanih, izraznih možnosti v moderni in pač te atavične tehnike). »Akrobat« pa nas nasprotno privlači le v bližnjem pogledu na dinamično kompozicijo gibanja rok in nestabilno postavitev kipa na konicah prstov na nogah. Vmesni del - torzo - je namreč, analiziran kot poseben element, izredno statičen. Ta izrazna dvojnost kiparja pa večinoma pripomore k ustvarjanju tistega skupnega občutka dinamičnosti, ki je, kljub še vedno začetnim nihanjem, že dobro ustaljen v njegovih idejnih sferah, na žalost pa večkrat ne popolnoma navzven. Manj izrazna pa so njegova nabožna dela, kljub temu, da so po življenjskih podatkih, igrala večjo vlogo v tem ustvarjalnem obdobju. Nikakor nas ne prepričajo nekatere biblijske figure, ki jim manjka tiste, čeprav morda ne estetske popolne, izraznosti, da bi nas pritegnile.

V letu 1962 se je Negrisin preselil v Milan, ker je upal, da bo v

metropoli imel večje možnosti delovanja in več direktnega stika z modernimi tokovi likovne ustvarjalnosti, ki ni pljusnila v obrobni Trst. Trajalo je precej časa, da se je tam vživel in začel plodno ustvarjati. V to so ga prisilile bodisi neurejene življenjske razmere kot tudi teža velike količine novih in v glavnem nasprotujočih si likovnih tendenc v tedanjem umetniškem oziroma ustvarjalnem gibanju. Začasno je opustil kiparstvo in se preusmeril v slikarstvo-kolaž. Tako so nastale izrazite serije »slik« pod naslovom »Tombini« (litoželezni pokrovi cestnih vhodov v podzemlje), kjer je uporabil odtise različnih pokrovov in z delno barvno obdelavo ter uporabo rabljenih papirjev in odtrganih plakatov ustvaril presenetljiv niz globoko izraznih slik-kolažev z rahlim navdihom na začetno kubistični stil a spogledujočih se s pop-artom; lahko bi pa rekli tudi, da so to rafinirane izvedbe revne umetnosti (arte povera), vsaj po uporabljenih materialih in grafičnih elementih sodeč. Kot ti pokrovi zakrivajo neviden in skrit svet mestnega podzemlja, imamo občutek, da hoče umetnik podzavestno preko teh del zakriti svoje notranje skrito podoživljanje metropole, ki pa, po barvah in kompoziciji sodeč, ni preveč rožnato. Ta avantgardni prijem pa nekoliko pokvari nerazumljivo okvirjanje slik v rafinirane in nekoliko kičaste, polirane in pozlačene okvirje, kot bi hotel koketirati s slojem modnih obiskovalcev svoje tedajšnje galerije v Milanu.

Njegovo kiparstvo se je v teh letih omejevalo na manjše lesene kompozicije kubističnega navdih in primitivnega vpliva vidno rafiniranega videza, ki, kot majhni intimni dosežki, ohranjujejo kontinuiteto kiparskega snovanja;

ter na osnutke in pripravljane risbe za večja kiparska dela za poznejše vplivanje v bron. Tu pride ponovno do izraza avtorjeva harmonija med statičnostjo in dinamiko, ko se v lebdem lesem kipu »Človeka, ki spi« monumentalnost torza zaključuje v izrazno mirnem obrazu globokega spanca. Temu sledi večje zanimanje za dinamiko, ki najde svoj izrazni element v gibih in položajih, trenutno iztrganih iz naravnih sekvenc, klasičnega baleta. Veliko študijskih risb in nato več kipov plesalk in plesalcev nekako povzdigne interes in ustvarjanje Negrisina iz intimnega »podzemlja« in njegovih zunanjih oblik v svet gibanja in ponovno vplivanje istega v bron. Tu se kiparska govorica iztanjša in se otrese trenutne monumentalnosti mas, delujoč predvsem na razgibanosti form, ob pomoči same tematike del in baletnih položajev ter približa njegovo kiparstvo bolj klasično realističnim oblikam, še vedno pa razpoznavno v stilu in modeliranju zgodnjega obdobja.

Zadnje obdobje pa pripelje umetnika nazaj v rodne Milje, kjer se končno ustavi in kjer vpliv spremembe ambienta in okolja nekako umiri njegovo iskanje po raznih ustvarjalnih tokovih, idealno zapre svoj ustvarjalni krog in se povrne k risbi; vendar je ta sedaj prežeta z nekakšno melanholijo, beži od ljudi in se zateka v mrtvo prirodo. Postane bistvena, brez olepšav in edini olepševalni element je diskretna uporaba barvnih tušev. V kompozicijah zelenjave in sadja zaslutimo hrepenenje po umiritvi in idealni povezavi umetnika z domačim krajem in njegovo naravo in zemljo preko njenih najbolj skromnih plodov.

(-srce-)

Pluralnost ali izločanje? Dilema Sodobnosti

Izšla je 8-9 številka XL. letnika Sodobnosti, ki jo izdaja Državna založba Slovenije in urejuje Ciril Zlobec. Prav Zlobec v uvodnem članku predstavlja zanimivo anketo z naslovom Pluralnost in izločanje, pri kateri s svojimi razmišljanji sodelujejo Matjaž Kmecl, Peter Kovačič-Persin, Denis Poniž, Anton Trstenjak, Boštjan M. Zupančič, France Bernik, Matej Bogataj, Boris Paternu, Jože Pogačnik, Franc Zadravec, Lojze Kovačič, Marko Kravos, Tomaž Brejc, Jure Mikuž, Tomaž Brate, Vojteh Ravnikar, Aleš Vodopivec, Marko Kerševan in Rudi Rizman. Gre za vprašanje, ali radikalno politično prevrednotenje družbenih odnosov, razmer in ciljev terja enako radikalno prevrednotenje tudi kulturnih in umetniških vrednosti in ocen iz preteklosti. Z literarnimi prispevki so tokrat prisotni Igor Likar, Lojze Kovačič, Rade Krstić, Milan Kleč, Dragan Potočnik, Dušan Jelinčič in Ines Cergol Bavčar. Iz tuje literature je objavljenih pet pesmi češke pesnice Jane Štroblove, ki jo predstavlja František Benhart. O povojni slovenski dramatik razmišlja Taras Kermauner, drugi del Kronike gledaliških refleksij 1991/92 pa nam posreduje France Vurnik. Na koncu je še vrsta literarnih in likovnih kritik.

POJASNILO

Režiser Marko Sosič nam je poslal v objavo naslednje pojasnilo: »Ker se je moje ime že nekajkrat pojavilo v slovenskem časopisu v povezavi s predstavo Človek s cvetom v ustih Luigijs Pirandella, bi rad pojasnil, da pri predstavi nisem bil ne dramaturg in je tudi nisem podpisal kot režiser. Z gospodom Gogalo sva sicer zelo dobra prijatelja, veliko sva že skupaj delala, toda ne v tem primeru. Zahvaljujem se vam za prostor, ki ste mi ga dodelili za pojasnilo.«

V Debenjakovi galeriji v Kanalu razstavlja eklektični umetnik Bogdan Grom

Dolga in uspešna pot likovnih iskanj

Prejšnji petek so se pričeli letošnji Kogojevi dnevi. Prireditve, ki obsega vrsto koncertov in drugih kulturnih pobud spremlja vsako leto tudi prikaz umetniških del pomembnih slovenskih likovnih ustvarjalcev. Letos so izbrali dela umetnika, ki je s svojimi umetniškimi iskanji globoko posegel ne le v naš ožji kraški ter vseslovenski prostor, temveč svoja likovna iskanja in dosežke uveljavil tudi daleč od rodni krajev - v Združenih državah Amerike, kamor se je odpravil v želji po novih odkrivanjih in bogatitvi svoje umetniške ustvarjalnosti. To je Bogdan Grom, katerega izbrana dela krasijo galerijo Rika Debenjaka v Kanalu. Na odprtju razstave, ki je bila 28. avgusta, na dan pričetka Kogojevih dnevov, je umetnika in njegova dela predstavila Nelida Nemec, katere glavne misli povzemamo v tem članku.

»Bogdan Grom je likovni ustvarjalec, ki svoja likovna snovanja preverja v različnih tehnikah ter se dotika različnih formalnih konceptov. Svojo umetniško izpovedno moč preverja v evropskem in v ameriškem likovnem prostoru, a svoje ustvarjalne vizije kulminira v Ameriki, ki ga je tako prevzela in osvojila, da je tu strnil vsa znanja in spoznanja klasične evropske kulture z videnji in filozofijo sodobnega ameriškega potrošniškega sveta. Toda, korenine so bile premočne, vez pregloboka, da bi s preteklostjo opravi. Zato se je vračal in se vrača, zato je srkal in se napajal tudi doma. Kras, rodna pokrajina, je bila in je ostala tisti ustvarjalni naboj, ki je bolj ali manj dajal na daja pečat vsem štirim Gromovim ustvarjalnim desetletjem.

Bogdan Grom kot slikar, ilustrator, grafik in kipar in njegovo ustvarjalnost bi lahko razmejili v tri sklope: na slovensko obdobje v

Bogdan Grom

petdesetih letih, ko je pričel in se uveljavil s slikarstvom batika, ko se je izkazal kot krajinar z motivi iz neposredne tržaške okolice, pa tudi kot ilustrator; na ameriško, ko je desetletja dajal prednost kiparstvu monumentalnih oblik ali slikarstvu velikih dimenzij in tehnik, ki so to omogočale in se spopadel tudi z ilustracijo, ko je skušal slediti ameriškemu zgledom, a se z njimi ni mogel prav ujeti; in ponovno na slovensko obdobje, ko je spomin na preteklost in na pokrajino, ki jo je srkal v mladosti, spodbudil ustvarjalnost slikarstva in ilustracije, ki bi kot vrhunska stvaritev lahko pomenila nekakšen labodji spev, povezan s poezijo, z njegovim videnjem sveta, literature, umetnosti. Svoji preteklosti ne more ubežati, njegovo srce vleče domov - v Evropo z vso odgovornostjo in pripadnostjo.

V likovno življenje je Bogdan Grom vstopil s prvo samostojno

razstavo leta 1949 v galeriji Scorpione v Trstu, ki mu je odprla novih poti in potrdila likovna iskanja: ne samo nova tehnika, ki jo je poimenoval batik, tudi ilustracije so pritegnile njegove ustvarjalne misli. Nastanejo ilustracije Toma Sawyerja in Hucklerberyja Finna.

A ustvarjalni nemir ga žene naprej in leta 1957 se preseli v ZDA. Ameriko, svoj novi dom počasi odkriva, spoznava, sprejema in čuti. Črpač iz abstraktnih likovnih zakonitosti, je pričel snovati formalno in vsebinsko drugače zajete izpovedi; novi materiali in velike dimenzije, ki jih je novi prostor dopuščal, so narekovali nove tehnike in zvrsti. Odkril je vznemirljivo monumentalnost kiparstva v različnih materialih in kombinacijah, pisanost in barvno ter ploskovno čistost vitražev in mozaikov, mehko in izrazno pestrost tapiserij. Ustvarja tapiserije in zadnje čase tudi male skulpture, veliko časa posveča grafiki, zloženkam, sestavljenkam in izrezankam, ki so govoto njegovo najpomembnejše izpovedno sredstvo. Kot da bi v teh kombinacijah, ki omogočajo cel spekter učinkov, od matematično hladnih do močno čustveno obarvanih, sintetiziral vsa prejšnja in zdajšnja spoznanja, združil vizijo in podobo starega in novega okolja. Čeprav je v abstraktnem likovnem jeziku lahko najbolj inventivno izrazil vsebino, ki jo je spodbudilo novo okolje, je v tem izraznem konceptu ponovno podoživljal tudi tematiko, ko jo je globoko nosil v sebi: Kras. Znova se je rodilo raznoliko občutenje vidnih vtisov in razpoloženj. Žaživala je svina kama, zasijale so opojne barve in zableščala se je slepeča svetloba sonca. Barve Mediterana in Krasa so postale Gromov vsebinski naboj: zdaj je skup in zadržan, siv in vijoličast s prebliski beline, potlej razkošno razi-

gran s poudarjeno modro in rdečo, z vpadljivo kričečo oranžno, modrozeleno in rdečo. Slikarsko polje je nabito z energijo, ki govori o prvinski navezanosti na okolje, ki ga je rodilo. Govori o barvitosti in strukturi kraškega sveta, že davno zapisanega v podzvesti občutljive umetniške duše. To ni pravljica, podoba Krasa in njegovih ljudi. Je spomin, a ujet v urejeno strukturno kompozicijo ploskev z mnogimi barvami in iluzijskimi prostorskim plastmi. Je likovna izpoved esteta in prepričljivega likovnika. Je prehojena pot iskanj, dvomov in ustvarjalnih stisk.

Razstava v Debenjakovi galeriji obsega pregled Gromove ilustratorske, slikarske in grafične ustvarjalnosti. Ta pregled, kot je poudarila Nelida Nemec, seže v petdeseta leta, ko je ilustriral Toma Sawyerja, do najnovejših ilustracij - Prešernovih poezij, ki so šele v tisku.

Na ogled je tudi izbor iz grafičnega opusa, začnši z litografijami z naslovom »Trst n okolica« iz leta 1957, ki Groma predstavljajo kot izvrstnega risarja, do grafik in izrezank iz obdobja 1979 - 1991. »Spoznavamo ga kot akvarelista«, je obiskovalcem galerije na otvoritvenem večeru dejala Nemčeva ter zaključila z ugotovitvijo, da je »Bogdan Grom umetnik, ki je v desetletjih likovnih snovanj vtisnil globok pečat v kulturno zakladnico treh različnih kultur: v slovensko, italijansko in ameriško. Je likovnik, ki je v številnih likovnih zvrsteh ustvaril dela z globokim vsebinskim sporočilom v lastnem likovnem rokopisu, vselej spoznavnem in preverljivem. Je humanist, ki je s tankočutnostjo in pronicljivostjo vtikal vrednote preteklega in sedanjega v sporočilu trajnih vrednot. Doma v Sloveniji, jih odkrivamo šele zadnja leta.«

Ivan Pregelj

TOLMINCI

LI.

Potem pa premišlja:

»Mičca! Kar druga mati je bila.«

»Bog ji daj mir! Nebes ni ime-la pri tebi,« zine Lovrenc trpko o ženi, ki jo je bil tudi on izbral.

»In če jih ni,« se čudno razgreje Gregor, »ali sem mogel kaj zato? Kakor z otroki mi je bilo. Od prve ure me je bolela.«

»Ali zaradi mene, ki si vedel, da sem gledal za njo?« vpraša Lovrenc.

»Zaradi tebe!« odvrne Gregor. »Pa še zdaj!«

»Da še trpiš?« vpraša pomilo-valno Kragulj.

Gregor ni več odgovoril.

Andrej se je zamislil sam vase in mrmral:

»Tvoje življenje bo, kakor bi viselo pred teboj; zjutraj pore-češ: Kdo mi bo dal večer, in zve-čer: Kdo mi bo dal jutro?«

Molče sta poslušnila Gregor in Lovrenc. Potem je stegnil Gregor roko Lovrencu in dejal:

»Pozabiva! Če se kdaj vrneš na Tolminsko, Lovrenc, Podseli pozdravi mojo Mičco!«

Andrej Laharnar strmi v zid, kjer je temna lisa. S čudno za-molklim glasom govori:

»O mlaju ne bo. Tudi v nede-ljo ne bo, blizu pa, ob polni luni. Štirje bodo umrli. Eden bom jaz sam.«

»Pa drugi trije?« vpraša tiho Lovrenc.

»Ne tebe ne Gregorja ne vi-dim,« deje Laharnar, strmi še trenutek in si nato gre z roko čez oči, kakor da se drami.

»Za božjo voljo, Andrej,« vz-klikne Gregor, »kaj pa je?«

Andrej se togo nasmehne in deje:

»I kaj! Govoril sem z onim, ki se je tam v steno pognal.«

Pokaže na zid in pripomni mirno:

»Bog ji daj pokoj, duši vicani!«

*

Janez Gradnik je poslušnil v spanju. Potem se je zavedel in prebudil in si jasneje slišal. Nekdo je klical pod obzidjem. V ječo skozi omrežje je padel dro-ben kamenček.

»Janez!« sliši Gradnik in spo-zna po glasu Dušo.

»Peter!« odgovarja.

»Reši se, da ti neveste ne pri-vežejo na sramotni kamen,« kli-če zunaj Peter.

Gradnik ugane, da visi v cip-resi, ki je zrasla pod obzidje. V ječo mu tedaj prileti pila, zavita v klobčič vrvi, urezane kot jer-men.

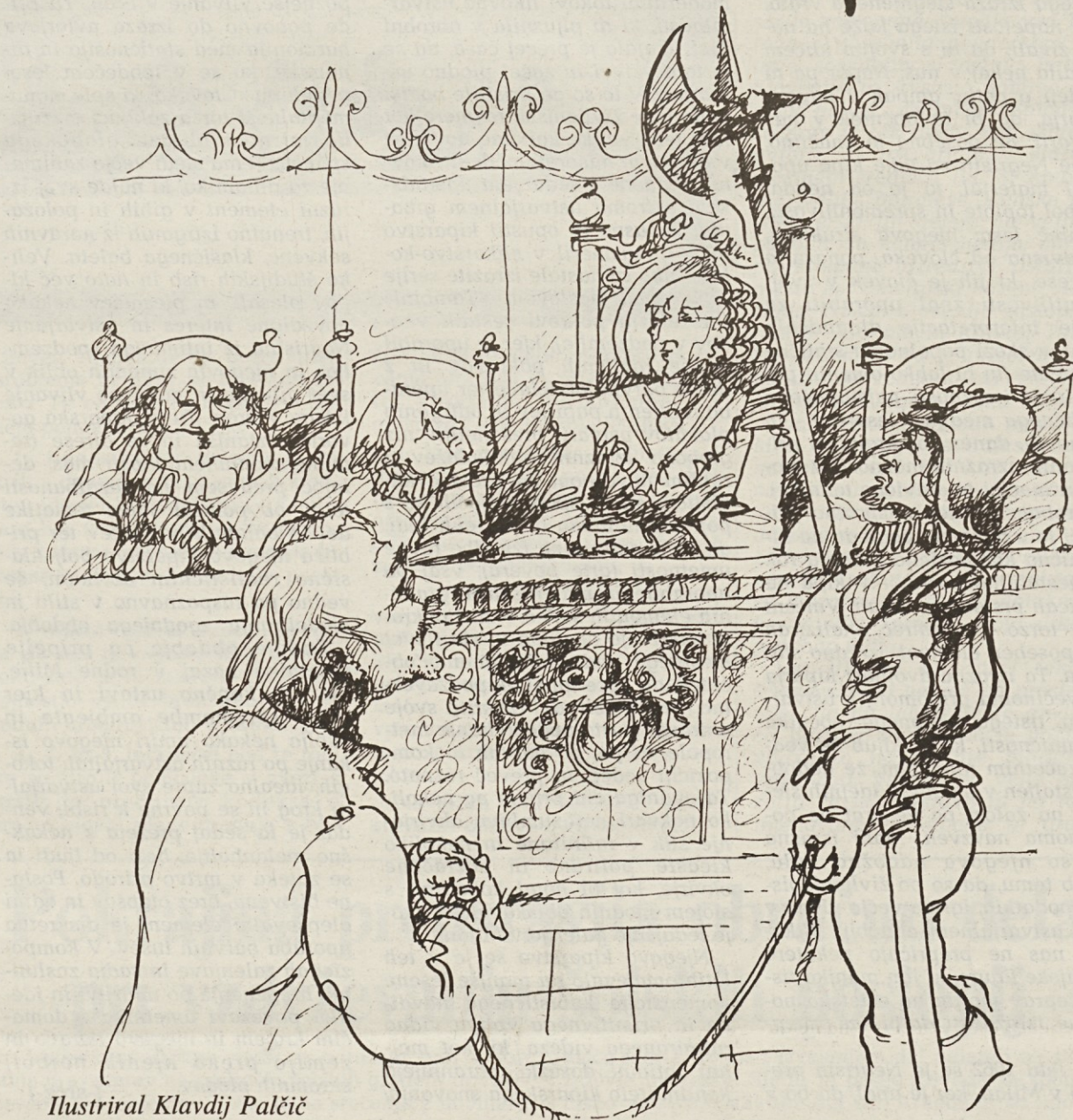
Tedaj je čuti klic straže, nato strel.

»Peter, Peter!« zakliče prevze-to zanj.

Verjame, da je dal Peter ži-vljenje zanj.

C.C.C.⁽¹⁾

Upor je bil zadušen, plemiči in davkarji so se oddahnili, v deželu pa je šla žalost in beda. V Gorici niso imeli ne lesa ne mesa, zato pa vojake. Škoda, ki so jo napravili uporniki, je bila velika. Davki niso bili pobrani, zastanki še neizterjani, vojaštvo

Ilustriral Klavdij Palčič

je bilo treba hraniti. Bančna de-putacija pa sitnari huje ko kdaj prej in hoče plačila. Rok Bandelovega neposrednega zakupa na meso je potekel. Banka zahteva glede tega davka enajst tisoč goldinarjev in, da se pokrijejo zastanki, garancijo tolminskega gospoda Coroninija in barona Codellija.

V ponedeljek, osmega januarja, so se sešli stanovi k seji, štiri-deset članov z novimi odborniki Kristoforuttijem, Attemsom, Ludvikom Formentinijem in An-tonom Grabcem. Odposlali so dvoje spomenic ali memorialov cesarju in komisiji in ponudili banki 9000 goldinarjev. Štiri ti-soč da plačajo Tolminci, »če bodo mogli«, kakor menijo sta-novi, ki nočejo nič slišati o kaki posebni garanciji. Bandel prosi, naj izterjajo stanovi zanj zastali davek. Zbornica je ob tej vlogi enodušno veselo ogorčena.

Radetič potem še enkrat zago-varja svoj davčni načrt o splošni kontribuciji. Nekateri so med nami, si mislijo stanovi o Radeti-ču, ki se ne morejo znebiti svoje ničemurnosti in so trmasto svo-jeglavi. Ti, ki tako mislijo o Ra-detiču, ne vedo, da sebe sodijo. Doživeli so upor in strah, boga-tejši so za žalostno izkušnjo, streznilo jih pa ni. Splošna kon-tribucija. Ha! Kaj takega predla-gati, zahtevati od stanov, naj še sami plačujejo!...

V deželi je mir, strašen mir. Navzočno vojaštvo ga vzdržuje komisiji, da more delati mirno, pravično, času in krivdi upornikov primerno. Komisiji se ne mudi, a dela pošteno. Ima dvojnodelo. Za prvo, da ugotovi, ka-kšno je bilo razmerje podložni-kov do njihovih gospodov in do davkarjev, za drugo, da razišče upor sam, zločine javnega nemi-ra, požig, poboje.

V komisiji sedé možje, ki se s svojimi osebnimi razlikujočimi se svojstvi lepo strinjajo. Hani-bal knez Porzia je vreden pred-sednik. Knez je član najugled-nejšega in že izumirajočega de-želskega plemstva, izobraženec v najboljšem pomenu besede: prevaja Dantejevo Komedijo v latinske heksametre, zna Corne-illevega »Cida« na pamet in slo-ve celó med duhovniki kot izre-den poznavalec vulgate. Knez je bolj človek kot pa uradnik. Pre-iskava mu tolmači kmetiško dušo; knez sočustvuje z njimi, greni mu preiskavo le kmetiška vsakdanjost. Nobene visoke kretnje nimajo, knez bi jih želel gledati kot žrtve, a po svojem okusu, odločne, nespravljlive. Saj so trmasto svojeglavi kot prav-darski nasprotniki svojih gospo-dov, a kot zatoženci, da so se upirali, so bojazljivi, jokaje od-kritosrčni. Kot taki mu niso všeč, niti ga morejo vztrajno za-jemati. Zato je knez v komisiji bolj trpen kakor delaven, posre-duje kot predsednik med Wil-densteinom in Lindlom.

Grof Wildenstein je namreč močna osebnost; motri sodni pri-mer s stališča splošnosti, dežele in človeštva, sintetično. Čuti ži-vljenjski in družbeni problem, pa še ne zna bistvu gibanja do dna. V upor vidi poosebljeno idejo, ki ji ne ve imena; sluti moči, ki bi mogle vstati in spre-meniti ves dosedanji red, druž-beni in gospodarski, vidi voljo, ki raste in jo je treba dušiti, da ne premore hotenja stoletij. Wil-denstein ima še eno lastnost: imen ne pozabi, a za obraze nima spomina. Zato so obtoženci zanj le bolj mrtve številke, ka-kor pa osebno barvovita in med seboj ostro se razlikujoča bitja. Svetnik Lindl ga sicer bolj vzne-mirja kakor podpira s svojo uradniško formalnostjo in ma-

lenkostno pedanterijo. Wilden-stein se mora posluževati knezo-vega vpliva, da odoli pretirani, osebno strastni strogosti Lindlo-vi. Če že plemiča knez in grof ne moreta prodreti v kmetiško dušo, kako ne bi Lindl sodil po svoje? Meščansko uradniški otrok je, priden jurist, a brez du-šeslovnega znanja.

Četrtri v komisiji pl. Ehrberg je komisiji slab tolmač kmetiške besede in dober zagovornik do-mačemu plemstvu, ki je zaplete-no v kmetiško pravdo...

To so bili sodniki, ki so imeli razločiti stoletno tolminsko pravdo in soditi upornike. O tem izpraševani, kakšne krivice so prestali, so verjeli kmetje, da jih bodo sodniki sodili milo. Niso slutili, kaj jih čaka.

Nekdo na Tolminskem je ve-del. Vsak večer je z grozo bral odstavke iz tedaj veljavnega ka-zenskega zakonika, po cesarju Karlu imenovane Caroline — C.C.C., v nemo grozo svoje tihe sobe in si ruval še zadnje sive lase, ubogi podmelški župnik Murovec...

*

Ni se zgodilo po naključju, da sta si pogledala predsednik ko-misije knez Porzia in kmet An-drej Laharnar iz duše v dušo, človek človeku. Knez je vprašal:

»Ali veš kaj povedati, kar bi ti koristilo v mojih in gospodov komisarjev očeh?«

Andrej je zmajal z glavo in dejal brezobzirno:

»Bojim se te ne.«

»A preverjen si, da sem ti kri-vičen.«

»Nisem. Saj ne boš ti sodil, saj bodo bukve.«

»O kakšnih bukvah govoriš?«

»O tvojih, o postavi.«

Knez je molčal, nato je vpra-šal:

»Bral si svoje bukve. Ali veš, da so krive?«

»Božja beseda so,« je rekel Andrej hripavo.

Strašno se ga je dojmila kne-zova beseda. Zmeglilo se mu je pred očmi.

»Krive?« je pomislil, »zato so sleparile zdaj v levo zdaj v de-sno, kakor da jih je vdahnil ga-ljot in ne sveti Duh.«

Tedaj pa mu je odleglo. Srepò je zastrmel v steno za knezom in dejal nato sproščeno:

»Pa so vendar prave bukve. Iz njih mi je, da vidim. Prav zdaj sem videl.«

»Kaj si videl?« vpraša Porzia.

Wildenstein je živčno nejevo-ljen ob knezovem besedičenju s kmetom.

Andrej pa pove mirno:

»Za teboj je stala. Ne vem, ali ti je mati ali žena. Pa kakor da je prišla po slovo. Boš že zve-del.«

»Blazni,« je pomislil knez, ne da bi se mogel znebiti močnega vtisa, ki ga je nanj napravilo Andrejevo razodetje, češ da se mu je prikazala verna duša.

Ko je uro pozneje vstal iz ko-misijske seje, so mu javili, da mu je umrla žena.

*

V noči od šestnajstega na se-demnajstega sečna je ulomil Gradnik iz ječe, spoprijel se na grajskem obzidju s stražo in str-moglavil z njo vred v prepad. Vojak Strasser se je pobil do smrti ter so ga šestintridesetlet-nega pokopali pri Svetem Ivanu v Gorici. Gradnik se je polomil in poškodoval, a ostal je živ. Da bi mu v bolezní stregel, so mu dali Andreja Laharnarja. Andrej ga je pazil. Ko je videl, da mladi človek pljuva krvavo in blazni, se mu je čudno zasmilil. Občutil je podobno kakor takrat, ko je v rosnem jutru poslušal glas joka-jočega dojenca. Čustvoval je:

»Šime Golja, jaz pa Kobal in Munih naj umrjemo. Doživeli smo, hvala Bogu, svojih let pet-deset, šestdeset. Pa ta, ki mu je šele petindvajset let! Kaj pa je živel na svetu, pa bo umrl! Tako je, kakor da se je šele včeraj prebudil v spoznanje, otrok je še. Jokal bo pred rabljem.«

Andrej je želel, da bi Gradnik ne dočakal obsodbe... A Gradni-ku se je obrnilo na bolje. Tedaj se je zaupal Andreju.

»Bežal si,« je dejal Laharnar.

»Če bi bil ušel,« je povedal Gradnik, »pomagal bi bil še vam.«

»Kako?« se je začudil Andrej.

»Z Dušo sva pod grajsko ob-zidje skrila sod smodnika. Samo kamen je treba odvaliti pa iz-prožiti strel v smodniku. Pol gradu bi se sesulo. V mestu bi se hiše podirale, a vi bi v zmedi mogli uiti.«

»Zato si bežal?«

»Zato, ker Duša noče storiti tega. Zaradi otrok in žen v mes-tu in gradu. Prekleti!«

Tedaj je vzkliknil Andrej:

»Blagoslovljen naj bo!«

(se nadaljuje)

(1) C.C.C.: Constitutio Criminalis Ca-rolina, kazenski zakonik, izdan 1552 za časa cesarja Karla V.

Naslov grand prix Youngu in Dreschlerjevi

TORINO — Sklepni miting atletskega circuito grand prix je na stadion Delle Alpi v Turinu privabil 40.000 gledalcev. Največ zanimanja je veljalo za moški finale na 100 m, v katerem je Mitchell (na sliki) premagal slovitega Lewisa. Olimpijski prvak Christie ni tekmoval, zato je poraz za Lewisa še toliko bolj boleč. Ameriški as je vse-kakor izjavil, da se bo odslej bolj posvečal sprintu in nekoliko opustil skok v daljino.

Za prijetno presenečenje je na 800 m poskrbel Italijan Andrea Benvenuti, ki je premagal kenijsko elito.

Skupna zmagovalca letošnjega tekmovanja za grand prix sta Američan Kevin Young, ki teče na 400 m z ovirami ter nemška skakalka v daljino Heike Dreschlerjeva.

REZULTATI MOŠKI

400 m ovire: 1. Young (ZDA) 48:16.
100 m: 1. Mitchell (ZDA) 10:09; 2. Lewis (ZDA) 10:18.

Milja: 1. Kirochi (Ken) 4:00:06.
800 m: 1. Benvenuti (It) 1:45:61; 2. Kiprotich (Ken) 1:45:92.

200 m: 1. Fredericks (Nam) 20:20.
5.000 m: Boutabay (Mar) 13:45:43.

Palica: Galfione (Fr) 5,80
Višina: Sjöberg (Šve) 2,33 m.

Krogla: Gunthor (Švi) 20,92 m.

ŽENSKÉ

5.000 m: O'Sullivan (Irska) 15:18:44.
1.500 m: 1. Rogačeva (SND) 4:19:49.

Daljina: 1. Dreschler (Nem) 7,12 m; 2. Joyner-Kersey (ZDA) 6,98 m.

100 hs: 1. Devers (ZDA) 12:73.
200 m: 1. Ottey (Jam) 22:03.

400 m: 1. Brigina (Ukr) 50:22.

V finalu odbojarske svetovne serije danes proti Kubi Azzurri premagali ZDA

GENOVA — V današnji finale svetovnega odbojarskega turnirja world league sta se uvrstili reprezentanci Italije in Kube. Azzurri so s 3:0 premagali ZDA in se tako Američanom oddolžili za poraz na OI, Kubanci pa so s 3:1 premagali olimpijskega viceprvaka Nizozemsko. Današnja tekma bo repriza lanskega finala, za azzurre pa je to že tretji finalni nastop v prav tolikih izvedbah, pri čemer so tako lani, kot leta 1989 turnir tudi osvojili.

Pomena tega tekmovanja seveda ni mogoče enačiti z olimpijskimi igrami, toda opozoriti velja, da so se raznih faz svetovne odbojarske serije udeležile vse najmočnejše reprezentance sveta (vključno z olimpijskimi zmagovalci Brazilije) in na genovskem finalu štirih nastopajo moštva, ki so se v Barceloni uvrstila od 2. do 5. mesta. Prav zato je mogoče trditi, da so azzurri po polomu v Barceloni skeptikom že sinoči dokazali, da še vedno sodijo v svetovni odbojarski vrh.

Proti Američanom so Italijani igrali zelo odločno, posebno dobro so igrali v obrambi, ki je bila na OI šibka točka moštva.

Pred nastopom azzurrov so Kubanci, kot rečeno, premagali Nizozemce, ki pa so tu igrali brez dveh stebrov, kakršna sta podajač Blangè in Zverver. Srednjeameriška šesterka je odlično pričela in prepričljivo osvojila prva dva niza, nato pa so si Nizozemci opomogli, osvojili tretji niz, v četrtem pa izgubili po ogorčenem boju.

Pred pričetkom finala je predsednik mednarodne odbojarske zveze Mehičan Ruben Acosta na tiskovni konferenci predstavil bodoče načrte njegove organizacije. Napovedal je tekmovanje super four, ki bo od 3. do 15. novembra na Japonskem, svojo svetovno serijo pa bodo prihodnje leto imele tudi ženske. Nagradni sklad za moške pa bo v letu 1993 znašal kar tri milijone dolarjev, kar priča o zanimanju, ki ga odbojka vse bolj zbujata med sponsorji.

ITALIJA - ZDA 3:0 (15:9, 15:12, 15:10)

ITALIJA: Gardini (3 točke + 15 menjav), Bernardi (7+13), Giani (7+10), Pasinato (1+1), Vullo, Zorzi (16+19), Lucchetta (15+11), Tofoli (3+1).

ZDA: Ctvrtlik (1+12), Ivie (0+9), Fortune (7+16), Samuelson (7+16), Partie (2+18), Hilliard (3+6).

OSTALI IZID: Kuba - Nizozemska 3:1 (15:9, 15:12, 11:15, 15:12).

DANAŠNJI SPORED: 17.30 za 3. mesto: Nizozemska - ZDA; 20.00 za 1. mesto: Italija - Kuba.

Živahno na Obali

KOPER — Ta konec tedna bo na slovenski obali izjemno bogat na športnem področju. V središču pozornosti bo seveda jutrišnji derbi 4. kola SNL na Bonifiki, kjer gostuje SCT Olimpija. Po vesteh iz Ljubljane v ekipi Olimpije ne bo Zuliča, morda pa tudi Benedejčiča, zanesljivo pa bosta nastopila bivša Izolana Djuranovič in Želko. Koprski trener Vlado Klinčarovski pripravlja posebno taktiko, s katero želi presenetiti Pertiča; ta pa seveda dobro pozna obalni nogomet in kot trdi, mora z zmago opravičiti pričakovanja slovenske nogometne javnosti. Izolo čaka izjemno težka naloga pri Slovanu v Ljubljani, Novogoričani pa z novim trenerjem gostuje neugodnega Potrošnika. Vse tekme se pričnejo ob 16.30 uri, pari pa so: Steklar - Eletroelement, Mura - Živila Naklo, Rudar - Publikum, Slovan - Izola Belvedur, Nafta - Železničar, Koper - SCT Olimpija, Maribor Branik - Studio D in SAOP Gorica - Potrošnik.

Ob nogometu velja še omeniti četrtfinalni košarkarski turnir za slovenski pokal na Škofijah, kjer se bo predstavil novi trener Micom Marcusa Vječeslav Kavčičja s povsem novo ekipo. Nastopili bodo še Helios, Unicom in Pivovarna Laško. Uvodni tekmi bosta drevi ob 18. in 20. uri, finale pa jutri ob 19. uri. (Kreft)

Na odprtem teniškem prvenstvu ZDA Stich izpadel!

NEW YORK — Dež je glavnega sodnika na odprtem teniškem prvenstvu ZDA prisilil, da je odložil ali prekinil kar trinajst moških dvobojev 4. dne, 5. dan pa se je (sinoči po našem času) pričel v znamenju negotovega vremena. Vremenske nepravilnosti pa kljub temu niso preprečile Američanu Gilbertu, da je po petih setih odpravil enega od nosilcev skupin Nemca Michaela Sticha. Zanimivo je, da je imel Stich v petem nizu na vboljo več odločilnih žog, a jih je po vrsti zapravil, kar ga je tako potrla, da je v tie breaku izgubil kar s 7:0.

Dvoboj je dokončal tudi veteran John McEnroe (33 let), ki je z Italijanom Nargisom izgubil prvi set, nato pa prepričljivo zmagal. Od azzurrov sta izpadla tudi Pozzi in Pescosolido.

Izidi:

Moški (2. kolo): Gilbert (ZDA) - Stich (Nem) 5:7, 6:3, 3:6, 6:3, 7:6; J. McEnroe (ZDA) - Nargiso (It) 4:6, 6:3, 6:0, 6:2; Chang (ZDA) - P. McEnroe (ZDA) 6:3, 6:3, 6:4; Volkov (SND) - Wuyts (Bel) 6:1, 1:6, 1:1 predaja; Forget (Fr) - Larsson (Šve) 4:6, 6:1, 7:6, 6:0; Agassi (ZDA) - Roig (Šp) 6:1, 6:3, 6:2; Siemerink (Niz) - Pescosolido (It) 6:3, 6:4, 7:6; Fromberg (Av-

Stichov križev pot

stral) - Pozzi (It) 6:3, 6:4, 7:6; Ivanišević (Hrv) - Lavalle (Meh) 7:5, 7:6, 6:2; Camporese (It) - Davis (ZDA) 6:3, 3:6, 5:7, 6:4, 7:6.

Ženske (2. kolo): Garrison (ZDA) - meier (Nem) 6:2, 2:6, 6:4; Graf (Nem) - Shriver (ZDA) 7:5, 6:3; K. Maleeva (Bol) - Monami (Bel) 6:3, 6:4.

Za prijateljsko tekmo z Nizozemsko Sacchi izbral azzurre

RIM — Za prijateljsko tekmo proti Nizozemski, ki bo v sredo, 9. septembra v Eindhovenu, je selektor italijanske nogometne reprezentance Arrigo Sacchi sklical dvajset nogometašev. V seznamu ni dveh »uglednih imen«, to sta interjevca Zenga in Ferri, kljub temu, da sta se junija oba udeležila ne preveč uspele turneje po ZDA. Med dvajseterico je kar osem članov Milana. Seznam je sledeč: Albertini, Baresi, Costacurta, Donadoni, Eranio, Evani, Lentini in Maldini (Milan); D. Baggio, R. Baggio, Casiraghi in Vialli (Juventus); Bianchi (Inter); Di Chiara (Parma); Mancini, Mannini in Pagliuca (Sampdoria); Signori (Lazio); Zola (Napoli); Marchegiani (Torino).

Senna vendarle pri Williamsu?

MONZA — Odhod Patreseja k Benettonu odpira mesto pri Williamsu. Govoril sem s Frankom Williamsom in mu predložil, kateri so moji pogoji, zdaj čakam odgovor, je včeraj izjavil brazilski as formule ena Ayrton Senna. Za mesto pri Williamsu, ki bo najverjetneje tudi v prihodnji sezoni razpodeljal z najhitrejšim bolidom, se poleg Senne potegujeta še Mansell in Prost. Vsi ti piloti so med sabo skregani, je ocenil ferrarijevec Alesi. Koga bo izbral Williams?

Stefanel prvi v Tel Avivu

TEL AVIV — Košarkarji Stefanela so zmagovalci mednarodnega turnirja v Tel Avivu. Po prestižnem uspehu proti domačemu Makabiju so si privoščili še zmago s 63:56 (32:26) proti Phonoli iz Caserte. Za Tržačane je največ košev (18) dosegel Srb Bodiropa, ki je bil tudi imenovan za najboljšega igralca turnirja. Koše za Stefanel so dosegli še: Meneghin 4, Coleman 8, Cantarello 6, Alberti 7, De Pol 2, Pilutti 10, Bianchi 2, Pol Bodetto 6.

Konec tedna se tudi v Španiji pričanja nogometno prvoligaško prvenstvo Obeta se hud boj za naslov prvaka

Leto 1992 bo ostalo v španskem nogometu zapisano z zlatimi črkami: maja je Barcelona osvojila pokal prvakov, nič manj vreden pa ni še sveži olimpijski naslov. Ovrednotena od mednarodnih uspehov se 6. septembra začena tudi španska »liga« in to celo z večnim dvobojem dveh glavnih favoritov, Barcelone in Real Madrida; očitno ima računalnik španske nogometne zveze prav nasprotna navodila kot italijanski »kolega«. Dodatne pozornosti je bilo špansko nogometno prizorišče deležno zaradi »afere Maradona«, ki naj bi igral pri Seville, zdaj pa končno zgleda, da je Diego svojo kariero (vsaj na najvišjem nivoju) zaključil.

Ne glede na pirotehnični prolog je letos pričakovanje občutno večje, boj za naslov prvaka pa negotov kot že dolgo ne. Barcelona se praktično ni okrepila in kakovostna razlika z ostalimi ekipami se je posledično zmanjšala. Igralski kader »Barce« je namreč doživel le zamenjavo na položaju desnega branilca, kjer je Nanda nadomestil Soler.

Real Madrid se je znebil nezaželenih (beri Hagi in Sanchez) in najel trenerja Benita Floro, ki je lani na klopi Albaceteja požel vrsto uspehov. Glavni okrepitev sta Nando in Zamorano; slednji je svojčas igral, a peceji neuspešno, pri Bologni. Ne-

nazadnje velja še podčrtati povratek Roberta Prosinečkega. Bivši as Crvene zvezde si je vendarle opomogel po težjih poškodah kolena in stegenih mišic in bo po mnenju zdravnikov do začetka prvenstva nared. Bolj kot zdravstveno stanje je vprašljivo njegovo psihično počutje. Ob vsem tem ne moremo mimo dejstva, da lahko računa Real na tradicionalno pomoč sodnikov...

Tretji veliki klub, Atletico Madrid, se ni bistveno okrepil, saj mu je v minuli sezoni le športna smola preprečila večje uspehe. Tako računa zdaj temperamentni predsednik Gil pedvsem na dozorevanje mladih in teh ni malo. Novi adut pa bo bržkone trener Luis Aragones. Njegov največji uspeh ostaja sicer samo finale pokala UEFA z Espanolom, veliko pa je tudi odvisno od tega, kako se bo znal »španski Sacchi« kretati v povsem novem okolju. Vlogo »outsiderja« pa si je pridobila Valencia, ki lahko računa predvsem na dober napad, Belodedić pa bo prispeval svoj delež v doslej ne prav zanesljivi obrambni vrsti. Med drugimi računajo pri tem prestižnem klubu na mednarodni uspeh (pokal UEFA), ki že dolgo manjka. Glede na to, da bo njen nasprotnik v prvem kolu Napoli, je naloga vse prej kot lahka.

Kot logična posledica ekonomske krize je bila kupo-prodajna borza letos skromnejša. »Težkih« nakupov ni bilo, večina ekip je skrbila igralski kader oziroma zaupala mladim silam. Nekaj klubov, zlasti Espanol, ki so lani razočarali, je opravilo pravo čisto, baskovska prvoligaša Athletic Bilbao in Real Sociedad pa sta črpala iz mladinskih vrst, saj že po tradiciji ne priznavata španskih nogometašev. Glede tujcev so bili premiki nenazadnje: Belodedić, Bebeto in Brehme se res ne morejo kosati s Pančevom, Papinom ali Brianom Laudrupom.

Verjetno ne bi bilo napak, če bi število ekip v prvi ligi zmanjšali. Od dvajsetih jih vsako leto nekaj starta z že zapečatenim usodo: letos sta to Royo Vallecano in Cadiz, katerim bosta pri izpadu vsekakor delali družbo še dve moštvu. Vse preveč je tudi tekem z že znanim zmagovalcem, prepad med vodilnimi in šibkejšimi je večji kot drugod v Evropi, zato lahko mirne duše trdimo, da bi marsikateri španski prvoligaš enakovredno meril moči v italijanski B ligi. Še sreča, da je take teorije lani vsaj delno izpodbil Real Madrid, ki je proti že izpadli Mallorci v zadnjem kolu izgubil tekmo in naslov...

DIMITRIJ KRIŽMAN

Tekma Zarja - Kras bo danes! Vreme nagaja

Zaradi nevihte sinočnje 4. tekme nogometnega memoriala bratov Husu med Zarjo in Krasom niso odigrali, zato bo to srečanje na sporedu drevi (vedno ob 20.30), po njem pa bodo znana tudi imena vseh štirih ekip, ki bodo v ponedeljek igrala v polfinalu.

SAN MARCO - BREG 5:3 (4:1)

STRELCI: v 6. min. Olenik (B), v 34. min. Dantignana, v 37. min. Vetta, v 38. min. Pacor (vsi SM), v 64. min. Olenik (B), v 69. min. Diminich iz 11-m (B), v 88. min. Stasi (SM).

SAN MARCO: Biloslavo, Stasi, Padovan (Peric od 46'), Norbedo, Venturini, Uffolini, Pacor, Novati, Dantignana, Matkovich, Vetta.

BREG: Gregori, Paoletti, Amoroso (Zobec od 69'), Pao-li, Švab, Lovriha (Kozina od 69'), Slavec, Olenik, Dimich, Švara, Mauri (Huez od 46').

Tretja tekma med San Marcom in Bregom je bila vse prej kot dolgočasna! Ekipi res nista štedili z močmi, predvsem za Breg pa velja, da si je po lastni krivdi v nekaj minutah zapravil zmago. Brežani so namreč začeli zelo dobro in Olenik je že v 6' z odličnim diagonalnim strelom povedel moštvo v vodstvo. Vse dobro, kar so pokazali v prvih 30 minutah, pa so popolnoma pokvarili v zadnjem delu polčasa. Sesljančani so izenačili s prostega strela (žoga se je vratarju Gregoriju izmuznila iz rok), nato pa so brez večjih težav prodirali v nasprotnikov kazenski prostor ter zastreli kar štiri zadetke. V drugem delu je Breg reagiral in zmanjšal zaostanek na 4:3, ko bi morali še malo stisniti zobe, pa je prišlo (verjetno zaradi utrujenosti) do napake, ki je San Marcu omogočila, da je mirneje odigral zadnje minute. (M.Š.)

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Žiro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 tryski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povišek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu, lva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel.-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

sobota, 5. septembra 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Jutri s startom ob 10.30 izpred spomenika padlim v Bazovici

Tradicionalni pohod Bazoviški junaki

V nedeljo bo minilo 52 let, odkar so na bazovski gmajni padle pod streli prve žrtve dolgoletnega fašističnega nasilja.

V sklopu prireditve v počastitev spomina Bidovca, Marušiča, Miloša in Valenčiča se bo tudi letos vključilo športno združenje Sloga. Ženski odbojarski turnir za pokal bazoviških junakov bo na sporedu 12. in 13. t.m., jutri pa bo planinski odsek SZ Sloga priredil tradicionalni pohod Bazoviški junaki, ki bo letos enajstič na vrsti.

Štart pohoda bo ob 10.15 izpred spomenika padlih v Bazovici, pol ure prej pa bo zbirališče v prostoru bazovske gospodarske zadruga. Novi pohodniki bodo dobili izkaznice, »stari« pa se bodo vpisali v

knjigo pohodov. Kdor bo letos drugič opravil pohod, bo dobil bronasto značko, za četrti pohod si bo prislužil srebrno, za šesti pa zlato. Posebno priznanje pa je predvideno za vse, ki bodo pohod opravili desetič.

Pot bo pohodnike vodila od Bazovice do Jezera, nato v Drago ter mimo Peska in Gročane na vrh hriba Kokoš. Po krajšem odmoru se bodo nato spustili do kraja ustrelitve na bazovski gmajni, kjer bodo položili venec na spomenik Bazoviškim junakom ter se udeležili osrednje spominske svečanosti. Organizator vabi k udeležbi čim večje število planincev in ljubiteljev Krasa, svoj prihod pa je najavilo tudi večje število planincev iz sežanskega, bistrškega in koroškega področja.

Jutri z zbirališčem v Saležu ter v organizaciji Šk Kras in KD Rdeča zvezda

Planinsko orientacijski pohod

V okviru praznika ŠK Kras, ki bo v Zgoniku ddaens in jutri za pridobitev potrebnih finančnih sredstev, prirejata KD Rdeča zvezda in ŠK Kras jutri, 6. t.m. tekmovalni planinsko orientacijski pohod.

Odvijal se bo po zgoiški občini z ogledom raznih zanimivih naravnih lepot; med potjo bodo kontrolne komisije, kjer bodo morale ekipe izpolniti razne naloge. Tematika pohoda pa je zelo splošna, saj bodo morali udeleženci odgovorjati na vprašanja, ki zadevajo aktualna dogajanja, poznavanje okolja, splošno kulturo itd. Seveda pa vsebuje pohod tudi nekaj zabavnih elementov, tako da je dejansko primeren za vse.

Trajanje pohoda je približno tri ure, vršil se bo ob vsakem vremenu. Ekipe lahko štejejo

od 4 do 6 članov ne glede na starost. Vpisnina znaša 25.000 Lir. Organizatorji so poskrbeli za bogate nagrade, saj bo 1. nagrajena ekipa prejela kraški pršut.

Zbirališče je predvideno ob 8.30 v društvenih prostorih v Saležu; vpisovanje bodo sprejemali najkasneje do 9. ure. Vsa ostala navodila in informacije kot tudi pravilnik pohoda bodo udeleženci dobili na licu mesta. Obe društvi, ki organizirata tokratni pohod, imata bogate izkušnje na tem področju. Zato računata na množičen odziv s strani športnih in kulturnih društev, pa tudi raznih skupin in posameznikov.

Vsem udeležencem se tako nudi priložnost za prijeten sprehod v tistem lepem kraškem okolju, ki ga prevečkrat vsi zanemarjamo.

Naše košarkarske ekipe za promocijsko prvenstvo na Tržaškem Težave pri sestavi moštev

Ob glavnih predstavnikih v košarkarskih višjih ligah je številčno naša najbogatejša kategorija ponovno »Promocijska liga«, kjer so že tretje leto zaporedoma kar štirje naši predstavniki naši predstavniki: Breg, Cicibona Plasteredilizia, Polet in Sokol.

V lanske sezoni je Cicibona pristala na šesto mesto, Sokol je bil osmi, prav v zadnjem kolu pa se je rešil Breg. Iz Prve divizije je zanesljivo napredoval še Polet, v zvezi s katerim pa še ni dokončno odločeno, če se bo vpisal v letošnje prvenstvo. Med razlogi za pomisleke je v prvi vrsti odstop Vremca, ki je bil ekipi izredno pomemben tako na igrišču kot izven, kjer je urejal tudi vse organizacijske zadeve. Ob tem bi si morala ekipa priskrbeti še nekaj mladih igralcev, saj pravilnik zahteva vsaj dva člana letnika 70 ter še enega 71 letnika ali mlajše.

In prav v zvezi z mladinskimi postavami je letos več novosti, ki jih je uvedla košarkarska zveza, prekrizala in »zamotala« štrene vsej naši košarki. Po novih pravilih morajo imeti društva v državnih ligah (od A-1 do D lige) ekipo »propagande« in še vsaj eno mladinsko postavo, v promocijski ligi pa zadostuje vsaj ena mladinska ekipa. S tem v zvezi bo

Jadran prevzel ekipo »propagande« Brega in Poleta, tako Kontovel kot Bor pa imata nič koliko težav za sestavo moštva v tej kategoriji, kjer lahko nastopajo le otroci letnikov 1980 in 81. Glede nastopa openske ekipe pa se bo moralo vse urediti v teh dneh, saj rok za vpis ekipe zapade že 7. septembra.

Glede ostalih naših ekip so še vsa pogajanja v teku, saj se bo prvenstvo pričelo šele proti koncu oktobra, Breg in Cicibona pa sta priprave pričela ta teden, Sokol pa ima prvi sestanek v ponedeljek.

Pri Ciciboni so vsi lanske igralci potrjeni, le Borut Pertot se je moral odreči igranju, saj je ravnokar odšel na služenje vojaškega roka. V teh dneh pod vodstvom trenerja Marija vadi tudi Robert Škerlavaj, ki bi se v primeru odstopa Poleta gotovo pridružil kakšni drugi slovenski ekipi (vprašali so ga Cicibona, Kontovel in Breg). Letos bo Cicibona imela na razpolago tudi mladinsko ekipo (letanika 1973/7), pri kateri bodo igrali Borovi igralci, ki ne pridejo zaenkrat v poštev za Borovo člansko ekipo, nekateri pa bodo občasno prišli v poštev tudi za člansko peterko.

Trener Vatovec nima še jasne slike glede letošnje postave Sokola,

saj so še v teku pogajanja s Kontovelom glede nekaterih igralcev, ki bi lahko prišli v poštev tako za en kot drugi tabor. Gotov je prihod Martina Sosiča, možno pa je, da bi se k Sokolu vrnila še Rudi Stanisa in mladi Matej Gruđen, v pričakovanju dokončnih odločitev glede Damirja Starca. Eden od Sokolovih stebrov Mitja Devetak, ki se je težko poškodval, naj bi lahko spet igrail, medtem ko se je moral Marko Kojanec dokončno odločiti za odstop zaradi zapletov s težjo poškodbo kolena.

V dolinski telovadnici so se sestali tudi Brežani, ki dnevno vadijo pod vodstvom trenerja Cancianija. Od lanske postave je izpadel Bruno Kneipp, ki je prenehal z igranjem, strela z jasnega pa je novica, da je tudi Fabrizio Korošec najavil svoj umik. Glede tega pa so še v teku pogajanja med igralcem in društvom, saj je Korošec eden izmed nosilcev igre Bregove ekipe. Nekaj težav je tudi v zvezi z Borisom Žerjalom, ki pa je zagotovil ekipi vsaj delno prisotnost. Glede novih prihodov ni še nič domnenega, zaenkrat pa z ekipo vadita tudi mlada poletovca Boris Vidali in Martin Krevatin. (VJ)

Bregovi in Poletovi košarkarji pridno vadijo

Pod vodstvom trenerja Andreja Vremca že več kot teden dni trenirajo v Prosvetnem domu na Opčinah Bregovi in Poletovi košarkarji, ki bodo igrali v prvenstvu dečkov in nekateri v prvenstvu »propaganda«.

Kot je znano, bodo morale vse ekipe, ki nastopajo v državnem prvenstvu, imeti tudi svoje moštvo v prvenstvu »propaganda«. Tako bo tudi Jadran, ki nastopa v B ligi, moral imeti mladinsko vrsto letnikov 1980/81. In to moštvo bodo tvorili Bregovi in Poletovi igralci.

Do pričetka šolskega pouka bodo košarkarji trenirali vsak dan, saj si bodo le tako nabrali prepotrebno košarkarsko znanje za bodoče prvenstvene nastope.

Na sliki D. Križmančiča Bregovi in Poletovi košarkarji s trenerjem Andrejem Vremcem.

Od ponedeljka v Kulturno-športnem centru v Zgoniku

Namiznoteniški tečaj v organizaciji ZSŠDI

Kot poudarjajo športni strokovnjaki, je začetek pomemben. Pomembno je, kdaj, to je v kateri starosti, se usmerimo v neki šport. Nadalje isti poudarjajo, da ima talent, fizična predispozicija td. majhen delež v primeru z urjenjem, treningom (isto velja za glasbo). Starši so največkrat vodniki, ki usmerjajo svoje otroke k določenim športom, še bolje, če je le to tudi v soglasju z izraženo otrokovo željo. Otrok mora poskusiti, se preveriti v neki športni disciplini, da se potem lahko odloči, ali bo nadaljeval z njo. Izbira ni lahka, saj obstajajo bolj popularni športi, manj popularni, tradicionalni v krajevnem smislu... Do neke mere je tudi izbira omejena, saj v zamejskem prostoru ne gojimo vseh športov, na drugi strani pa padec natalitete pri Slovencih omejuje novačenje posameznih društev v njihove vrste, kar daje nove razsežnosti dilemi, kam naj otroka usmerimo in s tem pripomoremo k razvoju določenih športnih panog.

Prav zato velja poskusiti. ZSŠDI organizira v izvedbi ŠK Krasa in Bora namiznoteniški tečaj za začetnike v športno-kulturnem centru v Zgoniku od ponedeljka, 7. t.m. (zbirališče ob 9. uri, kjer se še lahko prijavijo zainteresirani) do petka, 11.9. Namiznoteniški kamp bo vodil trener Matjaž Serčer s sodelovanjem Sonje in Roberta Miliča ter Marina Filipasa ob pomoči nekaterih izkušenih igralcev Krasa. Poskrbljeno bo za kosilo in prevoz tečajnikov iz Trsta.

V kolikor so bila uvodna razmišljanja splošna, je sledeče vabilo k namiznemu tenisu. V praksi so stvari popolnoma enostavne. Prijavi se na namiznoteniški kamp, spoznaš belo žogico in če ti je všeč, nadaljuješ s treningi v matičnem društvu (Kras ali Boru), ki bosta poskrbela za vadbo, individualen napredek vsakega posameznika in nenazadnje za zdravo, športno družbo. (J.J.)

V Izoli za trofejo Juljskih Alp

Danes in jutri bo v Izoli turnir za trofejo Juljskih Alp, na katerem sodelujejo pingpongaši naše dežele, Avstrijske, Koroške in Slovenije. Na sporedu je vrsta tekmovalnj. Deželne reprezentance se bodo pomerile z mladinsko in člansko ekipo po sistemu evropske lige.

S ponosom lahko ugotovimo, da bodo za člansko reprezentanco igrali predstavniki slovenskega kluba in sicer Kristjan Mersi, Igor Milič in Monika Radovič (vsi Kras). Na turnirju bodo poleg omenjenih nastopali še trije Krasovi predstavniki: Marjan Milič, Vanja Milič in Katja Milič, bodisi posameznik kot ekipno. (J.J.)

pismo uredništvu

Prejeli smo s prošnjo za objavo.

Dragi predsednik ŠD Primorec, želim si, da bi bilo čim manj priložnosti, zaradi katerih bi se pogovarjala takole po časopisih. Mislim, da je prilika za to predvsem ob skupnih srečanjih in sestankih, ker si lahko prosto izmenjava misli.

Vprašaj, zakaj je ZSŠDI odobrilo združitveni sporazum na mladinskem nogometnem področju med štirimi slovenskimi društvi.

Predvsem, ker je taka izbira povsem v skladu s stališči, ki so izšla iz zadnjega občnega zbora ZSŠDI, ki je bil delovnega značaja in ki je skušal začrtati smernice za bodoče delo. Potem zaradi tega, ker delo na športnem in v prvi vrsti na nogometnem področju zahteva pretirganje s preteklostjo, zahteva drugačno prisotnost in drugačne prijemle uustvarjanjem bolj stimulativnih ambientov in z izboljšanjem kvalitete dela. Mislim, da je to razumno spoznanje nujnosti, tudi spričo demografskih, kadrovskih, finančnih in drugih težav. In končno je ZSŠDI pristalo z velikim navdušenjem na ta združitveni proces, ker je bila takšna volja in izbira številnih včlanjenih društev.

Hkrati pa moram priznati, da mi je resnično žal, da projekt ni zaobjel vseh naših društev. Popolnoma so mi znani izredno težki pogoji, v katerih delajo nekatera društva, ki so jih celo prisilili, da so nekatera opustila kakršnokoli dejavnost na mladinskem področju. To pa je tudi dodaten razlog za tako združitveno politiko.

Pa še nekaj, dragi predsednik Carli! Zagotavljam ti, da ni bilo nobenih zakulisnih spletkarjenj. O združitvenih projektih smo ob prisotnosti predstavnikov vseh društev govorili ob vsakem snidenju. O teh problemih sem imel tudi sam priložnost spregovoriti na vašem občnem zboru.

Vsekakor pri ZSŠDI želimo in hočemo, da se med našimi društvi vzpostavijo novi odnosi, po možnosti z združitvijo moči, da je konec sumničenj, nezaupanja in včasih ozkega kampanilizma.

Sedanji čas zahteva od športnih delavcev ambicioznejšo športno politiko, ki naj po možnosti zaustavi negativne trende, zahteva, da z veliko odprtostjo sprejemajo pozitivne intuicije in se jim pridružijo. Izkoristiti moramo vse možnosti skupnega dela in sodelovanja, vrata so seveda vsem na stežaj odprta.

Dragi Bogdan Carli, predsednik Nogometne komisije in vsi mi pri ZSŠDI pričakujemo tvoj telefonski klic že od danes dalje.

PRESEDNIK POKRAJINSKEGA ODBORA
ZSŠDI
LIVIO VALENČIČ

obvestila - obvestila

ŠD SOVODNJE obvešča, da se bodo srečanja v okviru nogometnega turnirja "Toni Ferfolja" pričela pol ure pred že napovedanim urnikom. Prvi srečanjil bosta na sporedu jutri ob 15.30 in 17.30 in ne ob 16. oziroma 18. uri, kakor predhodno najavljeno.

ZSŠDI obvešča, da se v ponedeljek, 7. t. m., začanjata namiznoteniški in odbojarski tečaj za začetnike. Možen je še vpis pri matičnih društvih ali neposredno pred pričetkom tečajev. Zbirališče: ob 9. uri v Športno-kulturnem centru v Zgoniku (namizni tenis) in ob 8.30 pred nižjo srednjo šolo na Opčinah (odbojka).

ŠD POLET KOTALKARSKA SEKCIJA obvešča, da bo pričetek začetniškega kotalkarskega tečaja v torek, 8. t.m. ob 16.00 na Poletovem kotalkališču (na Pikelcu). Tel. 211758.

ŠD KONTOVEL SEKCIJA MINIBASKET sporoča, da je vadb minibasketa na odprtem igrišču Kontovela (v primeru slabega vremena v telovadnici) vsak dan od 17.00 do 18.00 za letnike 1983/84/85 in od 18.00 do 19.00 za letnike 1982/81/80 ter ob ponedeljkih, sredah in petkih za letnika 1986/87 od 16.00 do 17.00.

NK BOR obvešča, da bo sestanek s starši in z otroki letnikov 1983/84/85 (kategorija cicibani), ki se ukvarjajo z nogometom, v četrtek, 10. t.m. ob 17.30 v Borovem športnem centru v Trstu. Vabljeni!

ŠK KRAS IN KD RDEČA ZVEZDA prirejata jutri, 6. t.m., tekmovalni planinsko-orientacijski pohod po zgoiški občini. Udeležijo se ga lahko ekipe, sestavljene od 4 do 6 članov, ne glede na starost. Zbira-

lišče in vpisovanje ob 8.30 v društvenih prostorih v Saležu.

SZ SLOGA - PLANINSKI ODESK vabi planince, športnike in rekreativce jutri, 6. t. m., na tradicionalni spominski pohod Bazoviški junaki. Zbirališče in vpisovanje v Bazovici pred spomenikom NOB ob 9.45, odhod ob 10.15. Žigovanje izkaznic, podeljevanje značk in polaganje vencev pri spomeniku bazoviškim junakom. Pohod traja približno tri ure in pol.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET sporoča, da se je pričel tečaj minibasketa za fantke in deklice, ki so rojeni v letih od 1981 do 1986. Vadb je vsak dan na odprtem igrišču Prosvetnega doma na Opčinah (v primeru slabega vremena v telovadnici Pristanških delavcev pri Bričičkih), kot sledi: od 14.45 do 15.45 za letnike 1986/85/84 in od 15.45 do 16.45 za letnike 1981/82/83. Tečaj vodi Andrej Vremec. Za vse informacije se lahko obrnete na Poletov sedež v Prosvetnem domu na Opčinah vsak dan, razen nedelje, od 10.30 do 13.00 (tel. 213403).

SZ BOR obvešča vse tiste, ki se želijo udeležiti začetniškega namiznoteniškega tečaja ZSŠDI v Zgoniku od 7. do 11. septembra (tečaj bo vsak dan od 9. do 17. ure, v ceno 70.000 lir tečajnine je vračunano tudi kosilo), da jim bo v primeru potrebe zagotovljen prevoz iz mesta v Zgonik in nazaj. Informacije od 17. do 20. ure v uradu SZ Bor (tel. 51377).

SK BRDINA vabi na 1. kraški bike slalom, ki bo 13. t.m. v Repnu pri nogometnem igrišču s pričetkom ob 10. uri. Za informacije tel. na št. 212859 in 299573.